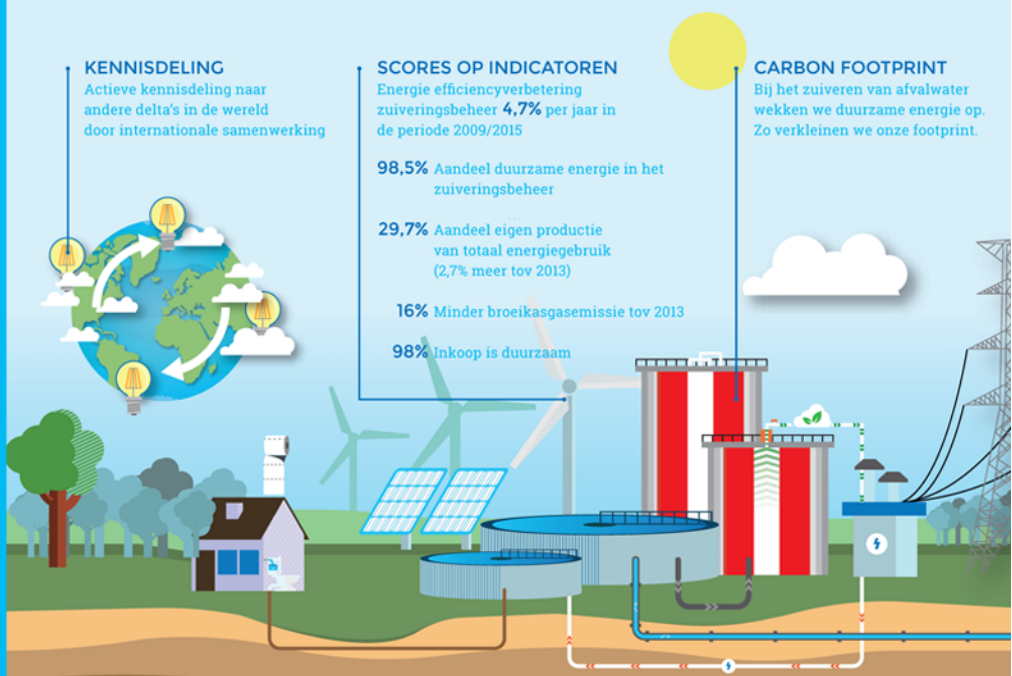

WATERSCHAPS SPIEGEL 2016

Vergelijkingsrapportage

Delfland

Versie 30 januari 2017

INLEIDING

Het werk aan onze delta is nooit af, dat blijkt eens te meer uit de 2016 editie van Waterschapsspiegel. De afgelopen maanden heeft de Unie van Waterschappen samen met de waterschappen hard gewerkt aan de totstandkoming van deze rapportage waarin de waterschappen in detail de resultaten van het waterschapswerk presenteren over het jaar 2013 – 2015. Wat we zien is dat er grote inspanningen worden geleverd en dat de resultaten over de hele linie nog verder vooruit gaan. Er zijn meer kilometers primaire keringen op orde, meer peilbesluiten actueel, meer hectares ingericht voor wateroverlast, meer vissen in de sloot en de waterschappen worden daarbij steeds duurzamer en doelmatiger. Daar mogen we trots op zijn.

Uitdagingen zijn er ook. Het watersysteem staat onder grote druk door een combinatie van grondgebruik, agrarische en industriële activiteiten, bodemdaling en klimaatverandering. Om deze uitdagingen het hoofd te bieden vergroten we de opgaven en passen we de normen aan. Zo kan het bijvoorbeeld dat de chemische waterkwaliteit ondanks alle goede maatregelen nog verder verslechtert. Een direct gevolg van normaanpassing, waarbij we hebben afgesproken dat een waterlichaam pas een voldoende krijgt als alle stoffen van de lijst, binnen de bandbreedte scoren.

Ook zien we een grote opgave bij de regionale keringen. De trend om meer keringen bij de waterschappen onder te brengen gaat door, en dit brengt een hoop werk met zich mee. Verder is ook bij keringen normaanpassing aan de orde, en blijkt een deel van de keringen door bijvoorbeeld bodemproblematiek, er slechter voor te staan dan gedacht.

Gelukkig staat geen er waterschap er alleen voor. Er wordt heel veel samengewerkt met de partners in de regio, met andere overheden en marktpartijen. Er wordt veel geleerd van de collega-waterschappen. De bedrijfsvergelijkingen spelen hier een belangrijke rol in. De verdiepende vergelijkingen zoals de eveneens dit jaar verschenen bedrijfsvergelijking Zuiveringsbeheer en Baggeren, maar ook de brede bedrijfsvergelijking Waterschapsspiegel.

De vorige editie van Waterschapsspiegel leidde tot verdieping in twee leerkringen: peilbeheer en schone sloot waarmee veel kennis en ervaring is uitgewisseld. Inmiddels wordt een aantal van de ingebrachte best practices overgenomen door verschillende waterschappen, zoals de werkwijze 'schoon erf, schone sloot.' Dat is mooi om te zien, en precies waar we het voor doen.

De belangrijkste opbrengst van de bedrijfsvergelijkingen is dan ook dat we zichtbaar maken waar waterschappen van elkaar verschillen, en waar dus kansen zijn om van elkaar te leren. Niet alleen op basis van de cijfers zoals ze in de rapportage staan en die immers maar een deel van het verhaal vertellen. Duiding en context moesten helder worden in het vervolgtraject: in leerkringen, themagroepen en gewoon, in dialoog. Dus pak de telefoon en zoek elkaar op. Zo werken we met elkaar aan het behoud van de leefbaarheid van onze delta.

Alle deelnemende waterschappen ontvangen met deze editie van Waterschapsspiegel hun eigen rapportage, uitgesplitst naar de acht thema's: waterveiligheid, voldoende water, schoon water, zuiver afvalwater, maatschappelijk verantwoord, dienstverlening, doelmatigheid en financiën. Alle detailresultaten zijn in te zien via www.waterschapsspiegel.nl.

Toine Poppelaars
Portefeuillehouder bedrijfsvergelijkingen

BRANCHERESULTATEN WATERSCHAPSSPIEGEL

De vorige editie van Waterschapspeil heeft geleid tot leerkringen op het gebied van peilbesluiten en waterkwaliteit. In deze leerkringen hebben waterschappen kennis uitgewisseld wat geleid heeft tot verbeteringen. Ook deze ronde levert een aantal onderwerpen op waar de waterschappen extra intensief mee aan de slag gaan: zoetwaterberging en de organisatie van energieneutraliteit, naast de al lopende leerkring klantprocessen.

BESCHERMING TEGEN WATER

Verbeteringen aan de primaire kering worden uitgevoerd in het kader van het Hoogwater beschermingsprogramma- 2 (HWBP2) en het eerste HWBP-programma. Het HWBP-2 programma is vastgesteld op basis van de tweede veiligheidstoets en bevindt zich in de realisatiefase. Totaal wordt er 366 km verbeterd in het HWBP-2 waarvan 175 km ultimo 2015 is gerealiseerd. Het merendeel van de grote dijkverbeteringsprojecten heeft op dit moment de planvormende fase met alle procedures in de ruimtelijke ordening doorlopen. Dit betekent dat de grote risico's feitelijk bekend zijn en de uitvoering goed op stoom komt. Conform de afspraken in het Deltaprogramma dienen de primaire keringen in 2050 op orde te zijn.

De waterschappen hebben eind 2015 8415 km regionale keringen getoetst. Het percentage regionale keringen dat voldoet is 57%.

In 2015 is door de waterschappen in totaal 150 km opgepakt. Het is een grote opgave om in 2020 alle regionale keringen op orde te hebben. Voor sommige waterschappen zijn de uitdagingen voor de regionale keringen extra groot. Voorbeelden van onderliggende oorzaken voor een trage voortgang of wijzigingen in kilometers zijn een grote financiële opgave of complicerende factoren voor de uitvoering. Nieuwe inzichten op het gebied van bijvoorbeeld veiligheid in een bijzondere combinatie met aardbevings-gevoeligheid of een slappe ondergrond hebben invloed op de wijze van omgang met de regionale keringen. Dit speelt in het bijzonder bij de waterschappen Brabantse Delta, Hollands Noorderkwartier, Fryslân, Noorderzijlvest en Hunze en Aa's.

VOLDOENDE WATER

Alle waterschappen zullen in de komende tijd het watersysteem doorrekenen op basis van de in november 2015 uitgekomen neerslagstatistieken, waarbij rekening is gehouden met de klimaatverandering. De waterschappen hebben er voor gezorgd dat inmiddels 99% van de totale oppervlakte in Nederland aan de normen voor wateroverlast wordt voldaan. Door de nieuwe klimaatscenario's ontstaat echter een nieuwe opgave.

Voor het peilbeheer in polders en droogmakerijen (ruim 50% van Nederland) moeten waterschappen peilbesluiten opstellen. In 2015 beschikten de waterschappen voor 81% van deze gebieden over actuele peilbesluiten. De ambitie was dat in 2015 minimaal 80% van de peilbesluiten actueel is.

SCHOON WATER

De kwaliteit van het oppervlaktewater is de laatste jaren op onderdelen verbeterd, maar we zijn er nog niet. Ondertussen worden continue nieuwe stoffen toegevoegd aan de normenlijsten, waardoor de lat steeds hoger komt te liggen. Het terugdringen van schadelijke stoffen in het oppervlaktewater is dan ook een zaak van lange adem en nauwe samenwerking met verschillende partijen. Waterschappen hebben zelf maar beperkt invloed op de vervuiliingsbronnen en zoeken samenwerking met de agrarische sector. De kwaliteit van het zwemwater is de afgelopen jaren verder gestegen. In 2015 voldeed 97% van het zwemwater aan de Europese richtlijn. In 2014 is de Zwemwaterapp gelanceerd waarmee informatie over de zwemwaterlocaties wordt ontsloten zoals de actuele zwemwaterkwaliteit.

ZUIVER AFVALWATER

Ook in 2015 waren de prestaties in de afvalwaterzuivering goed. Het gemiddelde zuiveringsrendement bedroeg 88% en in bijna 99% van de situaties werd voldaan aan de lozingseisen. De ambitie is om deze prestaties onveranderd hoog te houden en tegelijkertijd te werken aan kostenbesparing. De waterschappen werken intensief samen met gemeenten en drinkwaterbedrijven, om te besparen op investeringen en uitvoeringskosten in de (afval)waterketen, de kwaliteit te verhogen en de kwetsbaarheid te verminderen. De waterschappen willen deze samenwerking verder versterken en streven naar een verdere terugdringing van de kosten.

Een groot deel van de samenwerkingsverbanden van gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven laat goede voortgang zien in de uitvoering van afspraken over kostenbeheersing en kwaliteitsverbetering uit 2011 in het Bestuursakkoord Water. De ambitie is om samen met gemeenten besparingen in de afvalwaterketen te realiseren, die oplopen tot in totaal € 380 miljoen in 2020.

Eind 2014 heeft een onafhankelijke visitatiecommissie waterketen onder voorzitterschap van mw. Peijs in haar eindrapportage 'Waterketen 2010- Slim, betaalbaar, robuust' geconstateerd dat de doelen met extra inspanningen haalbaar zijn. De minister van Infrastructuur en Milieu heeft dit standpunt overgenomen en geeft in een brief aan de Tweede Kamer aan dat de uitdaging is om de komende periode vervolgstappen te zetten die de samenwerking in de keten zullen verankeren. Hiervoor is eind 2015 de 'Kansenkaart waterketen' gelanceerd. Deze richt het vizier op de brede samenwerking in de waterketen.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD

De ambitie is dat de waterschappen in 2020 40% van de eigen energiebehoefte opwekken. Het aandeel duurzame energieproductie van de waterschappen vertoont een stijgende trend en bedraagt in 2015 bijna 30% voor de totale sector. In de periode van 2013 naar 2015 is het aandeel van de inkoop dat voldoet aan de duurzaamheidscriteria van de overheid gestegen van 93% naar 98%. Het waterbeheer vraagt vandaag de dag om vernieuwing en kostenontwikkeling. Nieuwe concepten en technologieën zijn nodig om tegen aanvaardbare kosten invulling te geven aan de watertaken veiligheid, droge voeten en voldoende en schoon water. Waterschappen bundelen de krachten om hier samen met kennisinstellingen en bedrijven invulling aan te geven. De initiatieven rond de Energie en Grondstoffenfabriek laten zien wat samenwerking in relatief korte tijd kan bereiken op innovatie-gebied. Meer hierover is te zien op www.uvw.nl/waterschappeninnoveren.

DIENSTVERLENING

Het aandeel vergunningaanvragen dat tijdig is afgehandeld bedraagt in 2015 92% en is daarmee gelijk gebleven ten opzichte van 2013. Een belangrijke ambitie is de verkorting van de periode waarin klachten worden afgehandeld. Het aandeel tijdig afgehandelde klachten steeg met 0,5% ten opzichte van 2013, naar 90,5%.

DOELMATIGHEID EN FINANCIËN

Ondanks de noodzakelijke forse investeringen hebben de waterschappen de gemiddelde lastenstijging voor burgers en bedrijven in 2014 en 2015 weten te beperken tot iets boven het inflatieniveau. Dit is ruim binnen de bandbreedte die is afgesproken in het Bestuursakkoord Water. Dit gebeurt bijvoorbeeld door besparingen door te voeren in het waterbeheer en de afvalwaterzuivering, maar ook door de kosten van de belastingheffing te verlagen door samen te werken. Zowel op korte als lange termijn zien de waterschappen hiervoor nog steeds kansen. Voorbeelden zijn de samenwerking met gemeenten en Rijkswaterstaat, maar ook gezamenlijk inkopen en aanbesteden.

TYPERING VAN HET WATERSCHAP

DELFLAND

Het gebied waarbinnen Delfland zijn taken uitoefent, wordt begrensd door de Noordzee, de Nieuwe Waterweg en de lijn Berkel en Rodenrijs, Zoetermeer en Wassenaar. Op 41.000 hectare wonen en werken bijna 1,2 miljoen mensen en zijn zo'n 40.000 bedrijven gevestigd. Daarmee is het gebied van Delfland een van de dichtstbevolkte en meest geïndustrialiseerde gebieden van Nederland. Het gebied staat bovendien bekend om zijn intensieve glastuinbouw.

GEBIEDSKENMERKEN

De onderstaande tabel toont de belangrijkste algemene gebiedskenmerken van Delfland vergeleken met die van andere waterschappen.

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk- gebied:> 20%	Gemiddelde waterschap-pen
Oppervlakte beheergebied (ha)	40.547	104.605	144.008	75.957	152.160
Aantal inwoners	1.150.000	1.036.583	846.813	975.350	765.184
Aantal gemeenten in beheergebied	14	22	20	19	22
Stedelijk gebied (ha)	17.972	21.119	20.436	20.573	20.889
Bemalen gebied (ha)	38.656	87.574	87.574	51.931	80.903
Aandeel water (%)	7	8	7	8	5
Lengte primaire waterkeringen (km)	54	200	228	112	155
Lengte niet-primaire waterkeringen (km)	673	756	936	586	613
Lengte hoofdwaterlopen (km)	1.190	2.139	2.545	1.439	2.581
Lengte overige waterlopen (km)	3.103	9.164	10.133	6.039	7.438

De vergelijkingsgroepen voor Delfland zijn als volgt gedefinieerd:

Categorie	Waterschappen
stroomgebied Rijn- West	Amstel, Gooi en Vecht, De Stichtse Rijnlanden, Delfland, Hollands Noorderkwartier, Hollandse Delta, Rijnland, Rivierenland, Schieland en de Krimpenerwaard
Laag Nederland	Amstel, Gooi en Vecht, Delfland, Fryslan, Hollands Noorderkwartier, Hollandse Delta, Noorderzijlvest, Rijnland, Rivierenland, Schieland, Scheldestromen, Zuiderzeeland
Stedelijk-gebied:> 20%	Amstel, Gooi en Vecht, Delfland, Roer en Overmaas, Schieland en de Krimpenerwaard, De Stichtse Rijnlanden

RESULTATEN

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit rapport zijn opgenomen, deze indicatoren worden in de volgende paragrafen verder uitgewerkt.

	Delfland 2015	Delfland 2013	Vergelijkingsgroepen 2016			
			stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk- gebied:> 20%	Gemiddelde waterschap- pen
Waterveiligheid						
Aandeel kilometers primaire keringen met digitale data (%)*	0		43	53	87	56
Aandeel getoetste regionale waterkeringen met beoordeling goed (%)	66	63	48	56	59	57
Voldoende water						
Voldoen aan normen voor wateroverlast (%)	97,8	100,0	98,6	98,9	99,5	99,1
Aandeel beheergebied met actueel peilbesluit (%)	98	96	93	81	96	80
Water kwaliteit						
Zwemwater dat voldoet (%)	100	78	95	95	95	97
Chemische vervuiling oppervlakte water (%)	71,43	71,43	71,94	69,58	57,38	56,94
Goede kwaliteit visstand (%)	42,9	42,9	47,3	37,6	46,0	36,6
Waterzuivering						
Rendement voor stikstofverwijdering (%)**	80,4	80,8	83,4	83,8	83,8	83,7
Rendement voor fosfaatverwijdering (%)**	77,6	75,5	85,4	85,1	86,5	85,1
Zuiveringskosten per ve (%)**	73,09	81,29	48,31	47,53	49,26	43,45
Maatschappelijk verantwoord						
Energieverbruik zuiveringen per ve (GJ)	0,38	0,42	0,32	0,32	0,30	0,31
Energieverbruik watersystemen per ha (GJ)	1,58	1,18	0,87	0,70	0,90	0,41
Energieopwekking (%)**	48,49	38,21	31,24	29,35	36,10	32,34
Dienstverlening						
Vergunningaanvragen Waterwet en keur binnen wettelijke termijnen afgewikkeld (%)	-	86	94	92	94	92
Aandeel tijdig afgehandelde bezwaarschriften (%)	90	100	89	89	92	90

	Delfland 2015	Delfland 2013	Vergelijkingsgroepen 2016			
			stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk- gebied:> 20%	Gemiddelde waterschap- pen
Financiën						
Schuldpositie (%)	389,94	427,11	270,81	274,94	277,34	281,52
Weerstandvermogen*	10,45		2,96	3,44	3,38	3,19
Saldo van baten en lasten (evenwicht in begroting) (euro)	-754.519	-2.203.471	-2.346.543	-2.725.296	-3.372.606	-2.154.926
Kapitaallasten / totale bruto exploitatiekosten (flexibiliteit in begroting) (%)	26,89	26,40	25,95	25,39	25,46	25,83
Lastendruk meerpersoonshuishouden eigen woning (euro)***	456,38	453,30	342,01	352,27	321,13	320,15
Doelmatigheid						
Perceptiekosten (%)	3,5	3,4	3,8	3,8	4,0	4,1

* Geen vergelijking mogelijk met gegevens uit 2013.

** Afkomstig uit BVZ (Bedrijfsvergelijking Zuiveren) dus vergelijking gemaakt met 2012 in plaats van 2013. Bij onderwerpen uit BVZ zijn Roer en Overmaas en Peel en Maasvallei niet opgenomen. Waterschapsbedrijf Limburg is bij de overige onderwerpen niet opgenomen.

*** Lastendruk is weergegeven voor 2016 en 2015 in plaats van 2015 en 2013. Voor Groot Salland en Reest en Wieden zijn voor 2016 de gegevens van Drents Overijsselse Delta opgenomen.

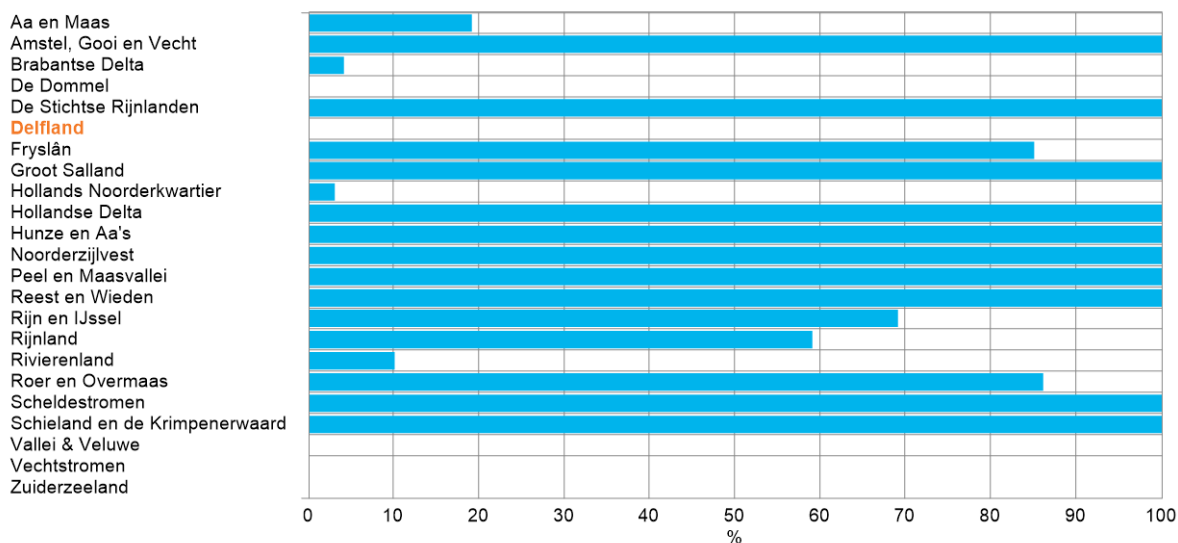
WATERVEILIGHEID

Aandeel kilometers primaire keringen met digitale data

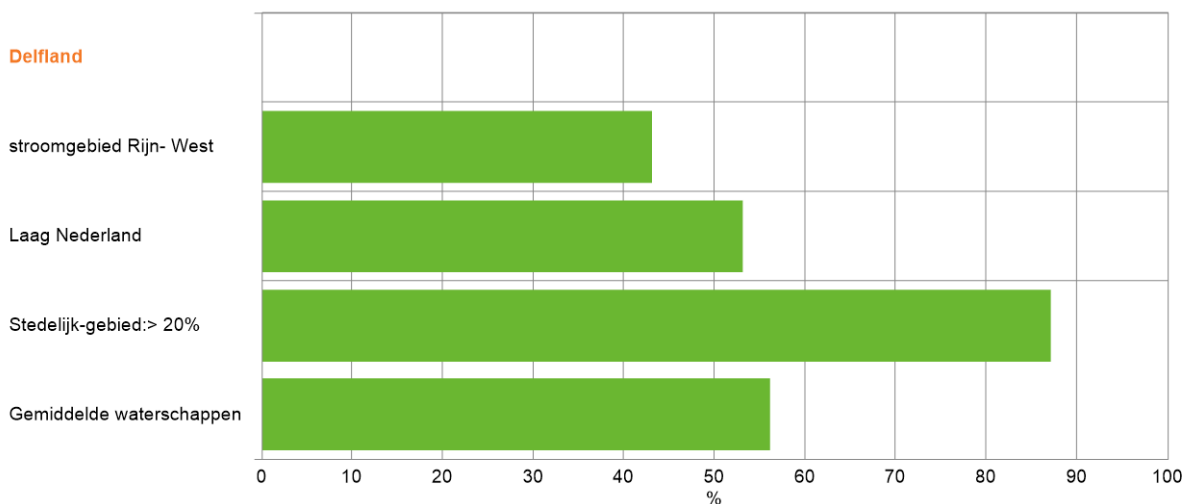
Definitie: Aandeel kilometers van de primaire keringen waarvoor digitale data beschikbaar zijn ten opzichte van het totale aantal kilometers primaire keringen.

Resultaat: In 2015 beschikte 0% van de kilometers primaire keringen van Delfland over digitale data. Gemiddeld over de waterschappen beschikt 56% van de kilometers primaire keringen over digitale data.

Aandeel kilometers primaire keringen met digitale data (2015)

Vergelijking met referentiegebieden

■ 2015 ■ Delfland

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2015	0	43	53	87	56

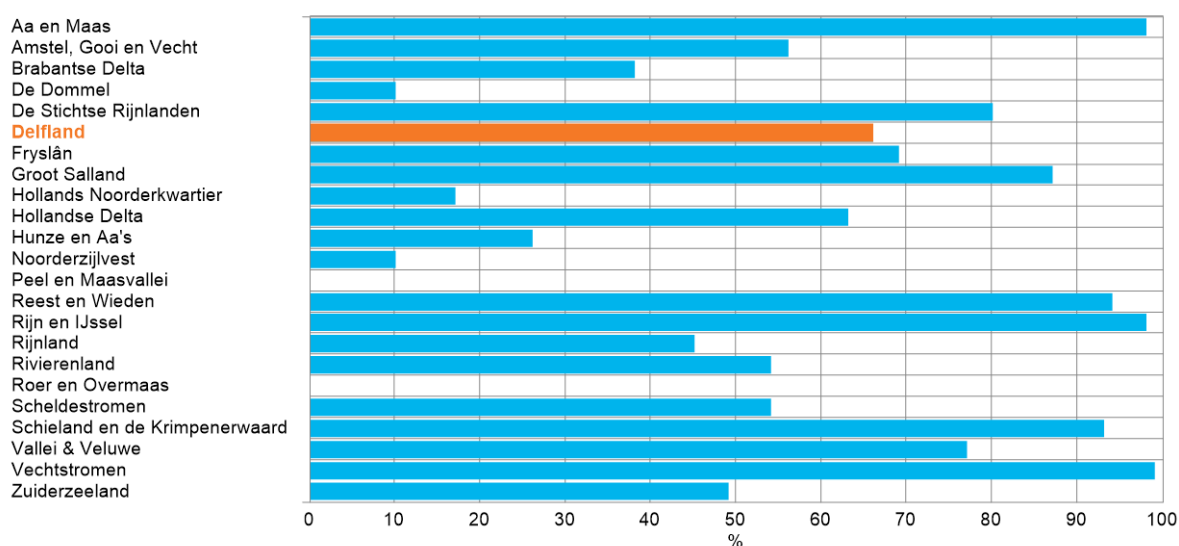
Aandeel getoetste regionale waterkeringen met beoordeling goed

Definitie: Aandeel regionale waterkeringen dat is getoetst en beoordeeld is met goed.

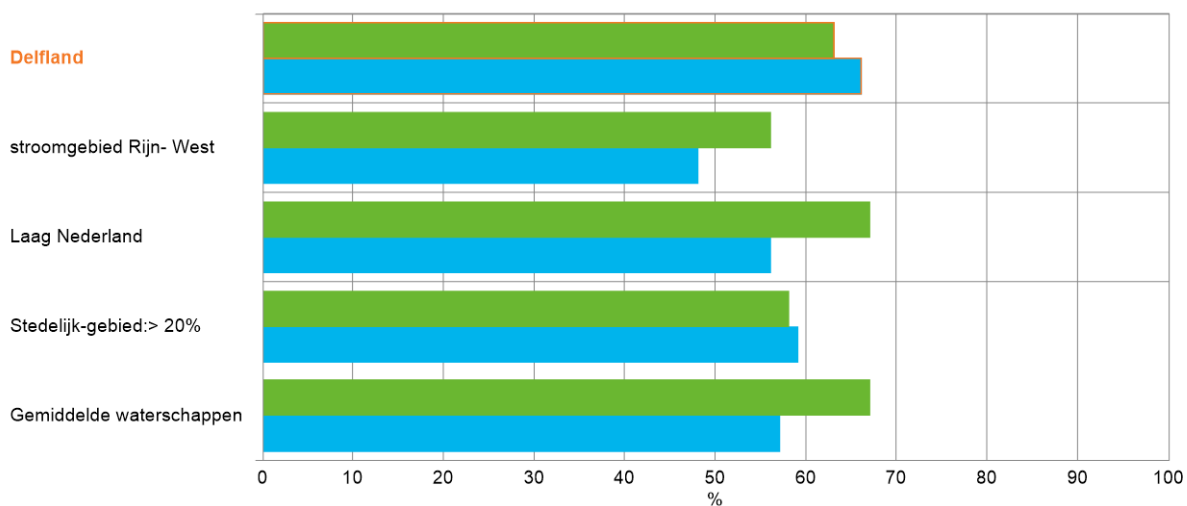
Nieuwe inzichten op het gebied van bijvoorbeeld veiligheid in een bijzondere combinatie met aardbevingsgevoeligheid of een slappe ondergrond hebben invloed op de wijze van omgang met de regionale keringen. Dit speelt in het bijzonder bij de waterschappen Brabantse Delta, Hollands Noorderkwartier, Fryslân, Noorderzijlvest en Hunze en Aa's.

Resultaat: In 2015 is 66% van de getoetste regionale waterkeringen van Delfland goed beoordeeld. Gemiddeld over de waterschappen is 57% van de getoetste regionale waterkeringen goed beoordeeld. Ten opzichte van 2013 is het aandeel volgens toetsing goed van Delfland gestegen met 3 procentpunt.

Aandeel regionale waterkeringen volgens toetsing goed (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden

■ 2013 ■ 2015 □ Delfland

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	63	56	67	58	67
2015	66	48	56	59	57

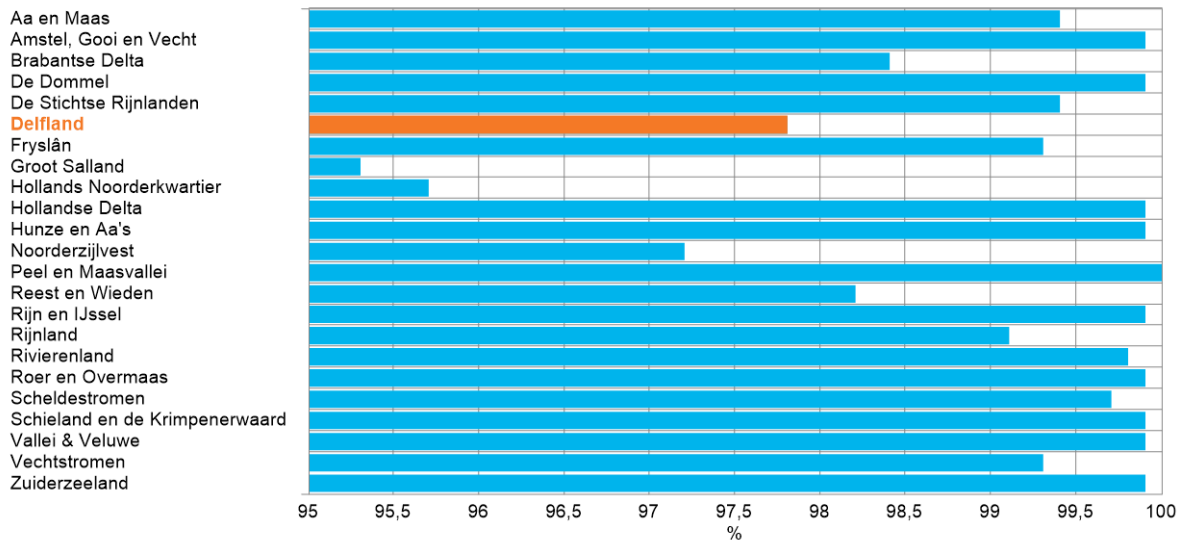
VOLDOENDE WATER

Voldoen aan normen voor wateroverlast

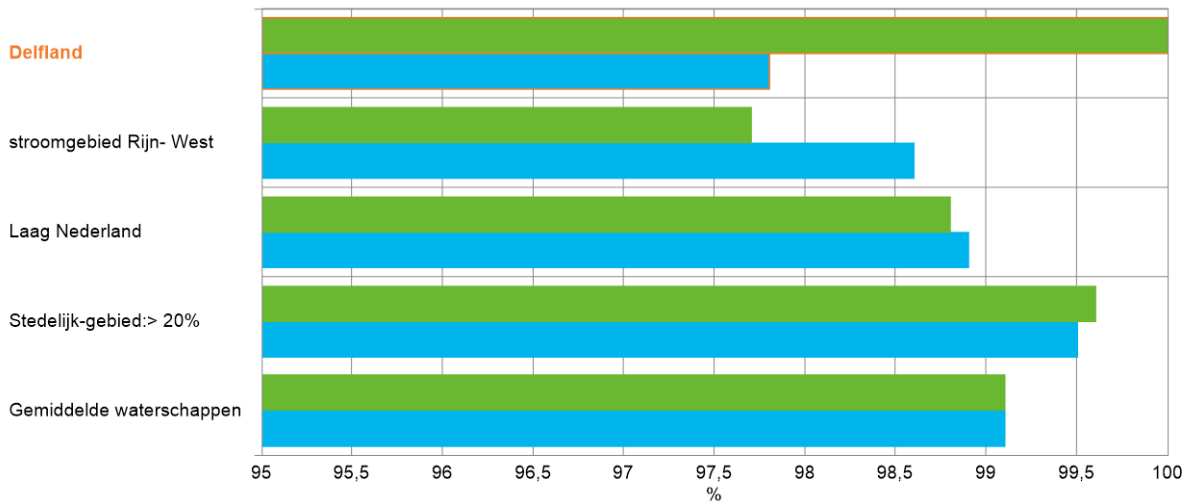
Definitie: Aandeel van het totale beheergebied dat voldoet aan de normen voor wateroverlast.

Resultaat: In 2015 voldoet 97,8% van het totale beheergebied van Delfland aan de normen voor wateroverlast. Gemiddeld voldoet 99,1% van alle waterschappen aan de norm. Ten opzichte van 2013 is het aandeel beheergebied dat voldoet aan de norm gedaald met 2,2 procentpunt.

Aandeel beheergebied dat voldoet aan de norm voor wateroverlast (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden

■ 2013 ■ 2015 □ Delfland

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	100,0	97,7	98,8	99,6	99,1
2015	97,8	98,6	98,9	99,5	99,1

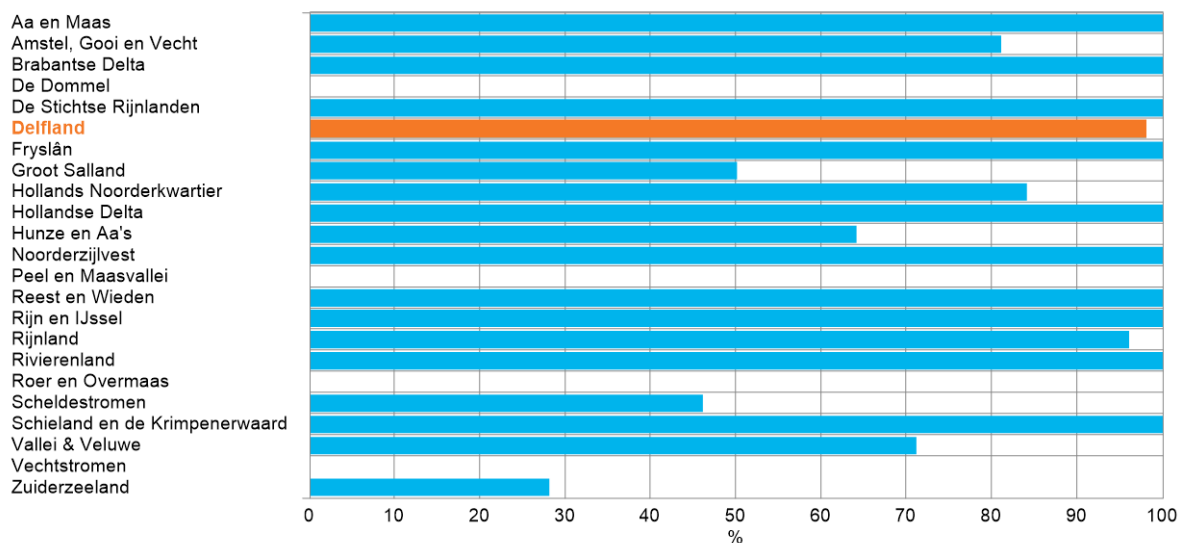
Aandeel gebieden met actueel peilbesluit

Definitie: Aandeel beheergebied met actueel peilbesluit van het gebied waar een peilbesluit moet worden opgesteld.

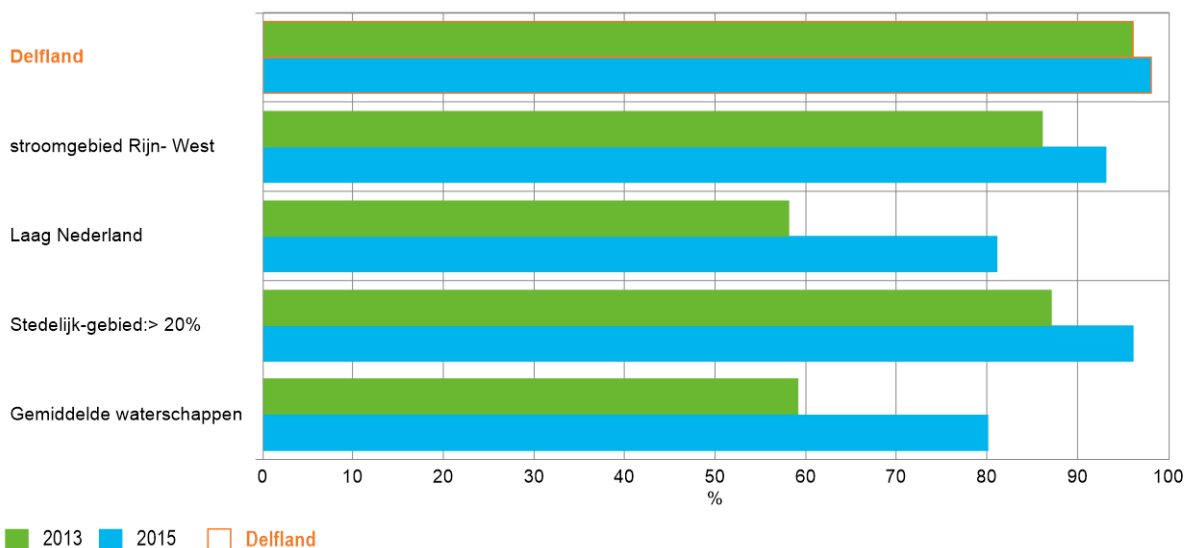
Niet alle waterschappen kennen peilbesluiten. Sommige waterschappen hanteren streefpeilen.

Resultaat: In 2015 heeft 98% van het gebied waarvoor een peilbesluit moet worden opgesteld van Delfland een actueel peilbesluit. Gemiddeld heeft 80% van de gebieden waar een peilbesluit moet worden opgesteld een actueel peilbesluit. Ten opzichte van 2013 is het aandeel beheergebied met actueel peilbesluit in Delfland gestegen met 2 procentpunt.

Aandeel beheergebied met actueel peilbesluit (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	96	86	58	87	59
2015	98	93	81	96	80

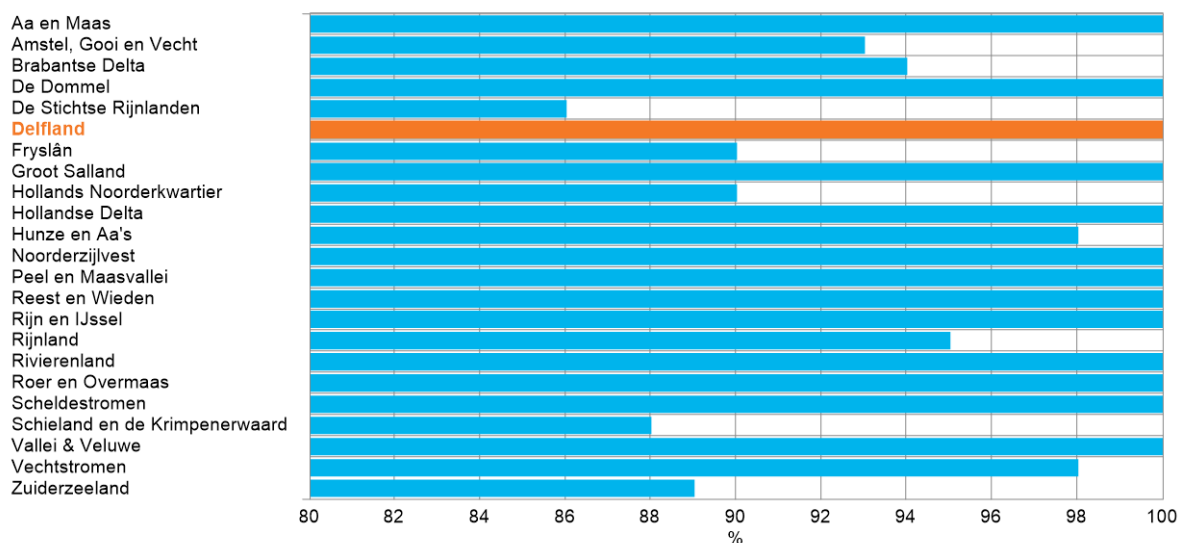
WATERKWALITEIT

Zwemwater dat voldoet

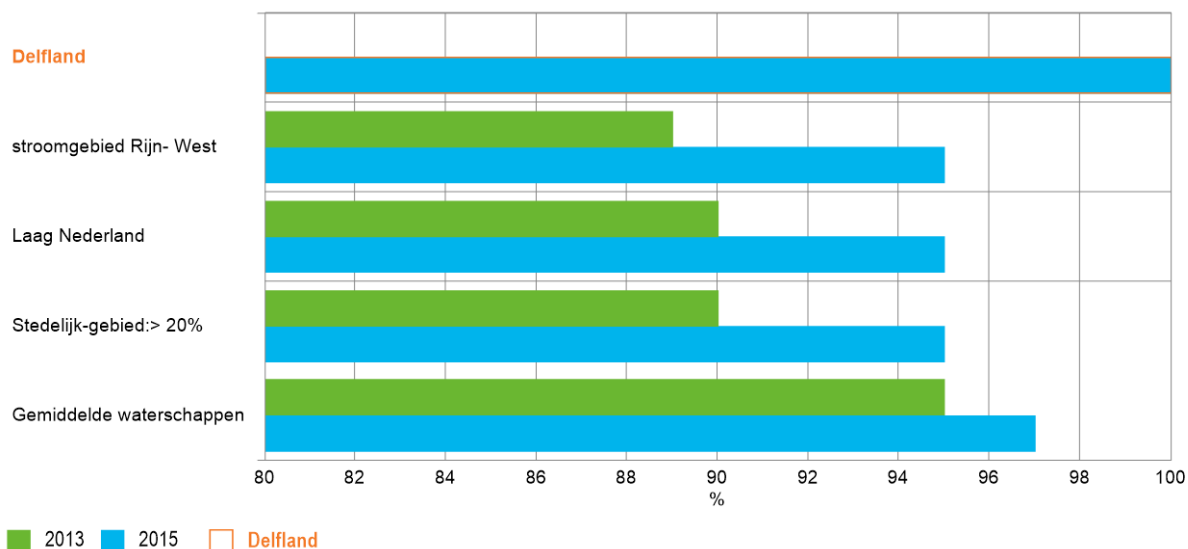
Definitie: Aandeel getoetste zwemwaterlocaties (zwemwaterrichtlijn 2006) met de uitkomst excellent, goed en sufficïent. De waterschappen en RWS controleren de kwaliteit van de officiële zwemwaterlocaties. Er wordt gemeten of bepaalde bacteriën in het water voorkomen. De waterbeheerder controleert ook op blauwalgen en inspecteert visueel op andere soorten van vervuiling.

Resultaat: In 2015 voldoet 100% van de getoetste zwemwaterlocaties van Delfland aan de zwemwaterrichtlijn 2006. Gemiddeld voldoet per waterschap 97% van de getoetste zwemwaterlocaties aan de richtlijn. Ten opzichte van 2013 is het aandeel zwemwaterlocaties dat voldoet aan de richtlijn in Delfland gestegen met 22 procentpunt.

Aandeel zwemwaterlocaties die voldoen aan de zwemwaterrichtlijn (2015)

Tijdreeksen en vergelijking met referentiegebieden

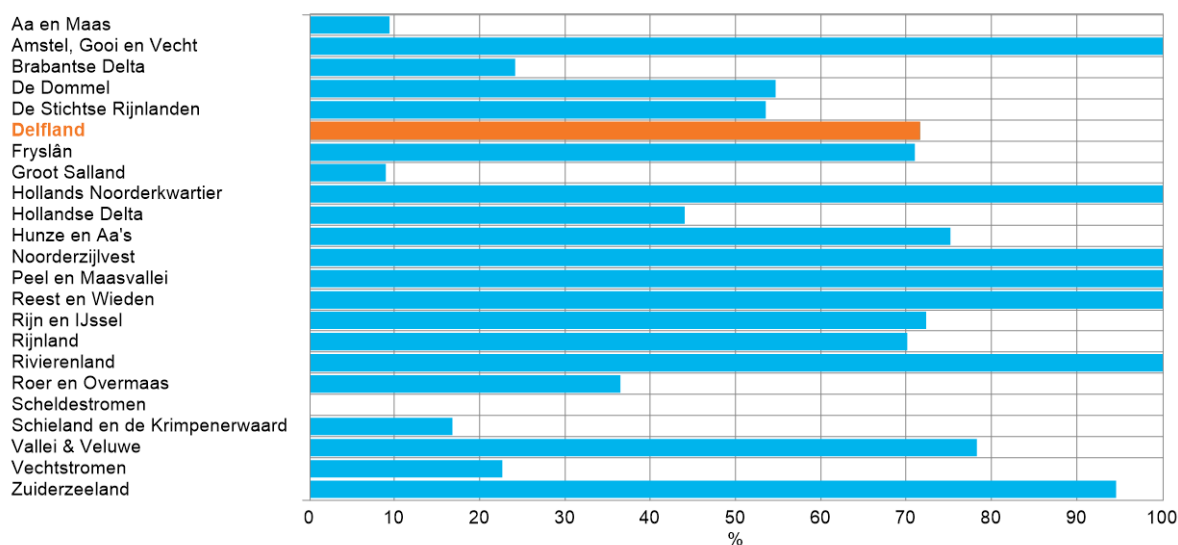
	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied: > 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	78	89	90	90	95
2015	100	95	95	95	97

Chemische vervuiling oppervlakte water

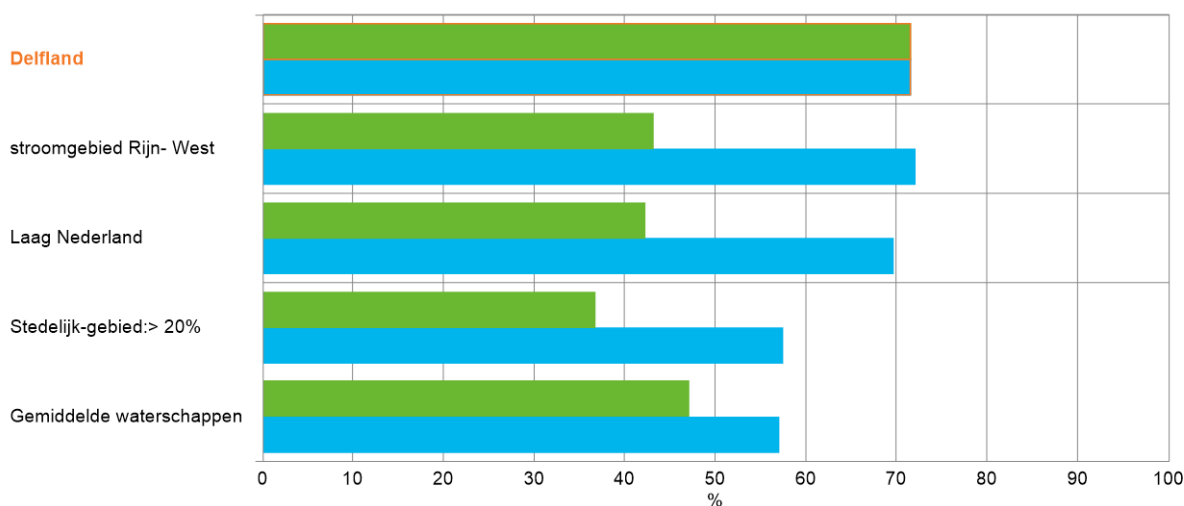
Definitie: De chemische vervuiling wordt bepaald op basis van de toetsing van de concentraties van de zogenaamde prioritaire stoffen. Dit is een lijst van stoffen die volgens de KRW richtlijnen een groot risico vormen voor het watermilieu. Hierbij geldt het principe 'one out – all out': als een waterlichaam onvoldoende scoort voor 1 stof, scoort het hele waterlichaam een onvoldoende. Uitbreiding van de lijst met prioritaire stoffen heeft invloed op de resultaten. Dit was zowel in 2013 als in 2015 het geval.

Resultaat: In 2015 is 71,43% van het getoetste oppervlakte water van Delfland vervuild. Gemiddeld is per waterschap 56,94% van het oppervlakte water vervuild. Ten opzichte van 2013 is het aandeel oppervlakte water met chemische vervuiling in Delfland gelijk gebleven.

Aandeel oppervlakte water met chemische vervuiling (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden

■ 2013 ■ 2015 □ Delfland

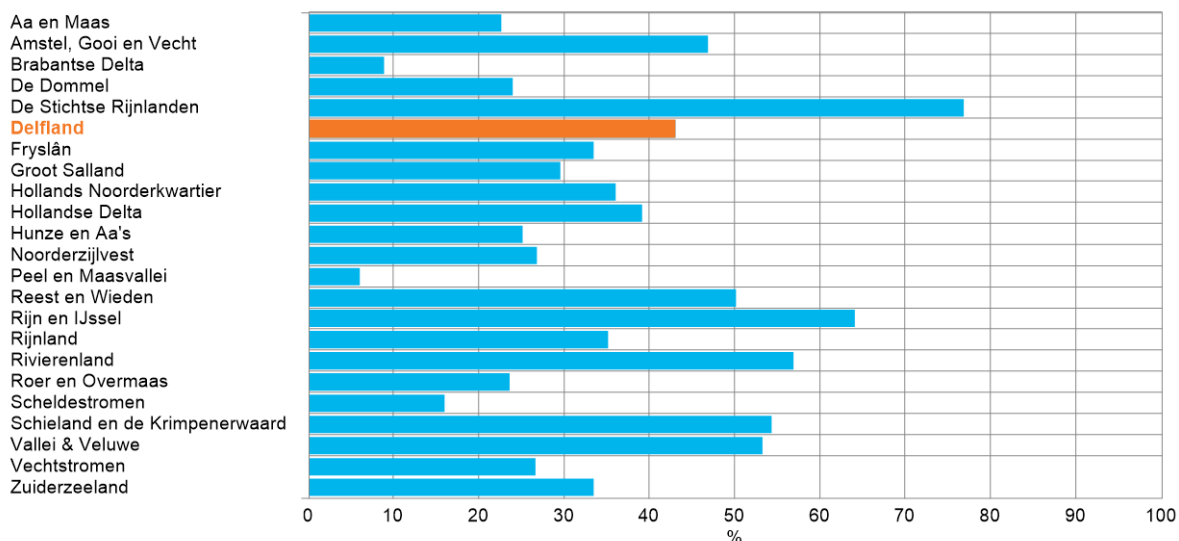
	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	71,43	43,08	42,14	36,61	46,99
2015	71,43	71,94	69,58	57,38	56,94

Goede kwaliteit visstand

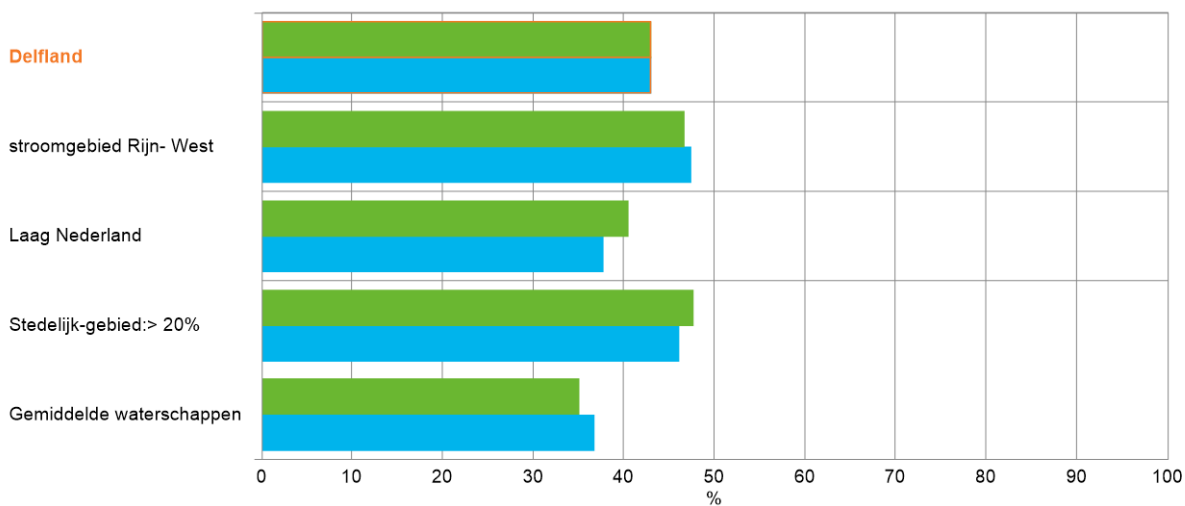
Definitie: Percentage van de waterlichamen dat goed of zeer goed scoort voor de kwaliteit van de visstand.

Resultaat: In 2015 scoort 42,9% van de waterlichamen van Delfland (zeer) goed voor de kwaliteit van de visstand. Gemiddeld is per waterschap 36,6% van de vis in het oppervlakte water van (zeer) goede kwaliteit. Ten opzichte van 2013 is het aandeel vis in oppervlakte water van (zeer) goede kwaliteit in Delfland gelijk gebleven.

Aandeel oppervlakte water met goede kwaliteit vis (2015)

Tijdreeksen en vergelijking met referentiegebieden

■ 2013 ■ 2015 □ Delfland

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	42,9	46,6	40,4	47,6	35,0
2015	42,9	47,3	37,6	46,0	36,6

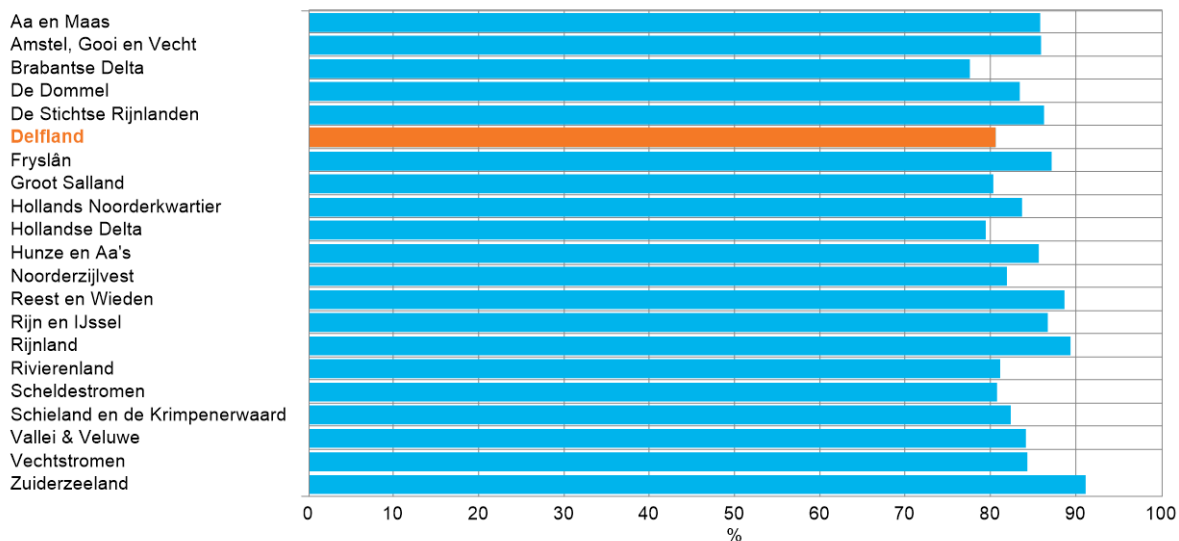
WATERZUIVERING

Stikstofverwijdering

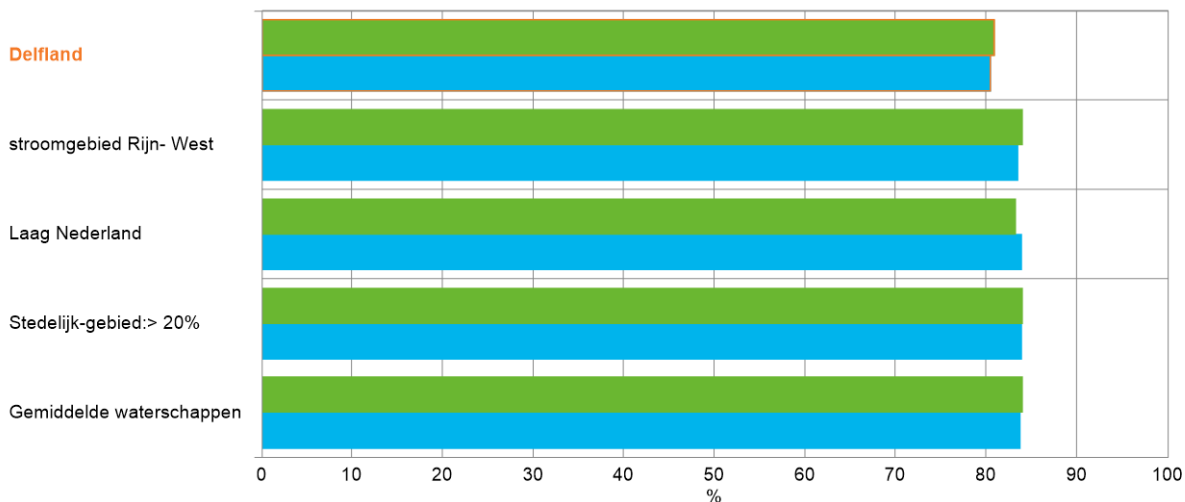
Definitie: Rendement voor stikstofverwijdering (%)

Resultaat: In 2015 was het rendement voor stikstofverwijdering van de RWZI's van Delfland 80,4%. Gemiddeld per waterschap is het rendement 83,7%. Ten opzichte van 2012 is het rendement voor stikstofverwijdering van de RWZI's van Delfland gedaald met 0,4 procentpunt.

Rendement voor stikstofverwijdering (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden

■ 2013 ■ 2015 □ Delfland

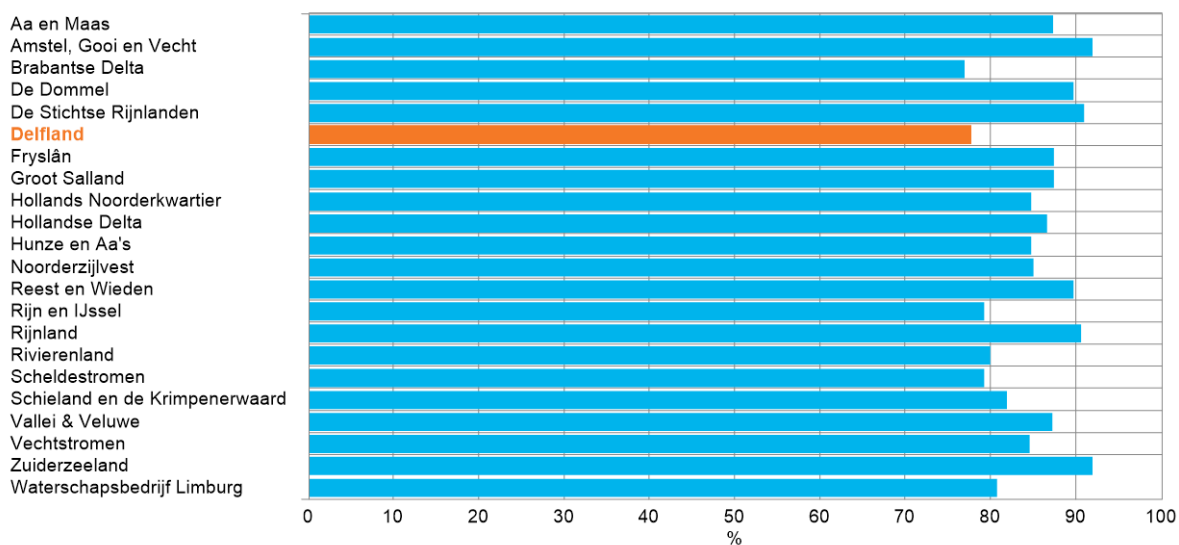
	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2012	80,8	83,9	83,2	83,9	83,9
2015	80,4	83,4	83,8	83,8	83,7

Fosfaatverwijdering

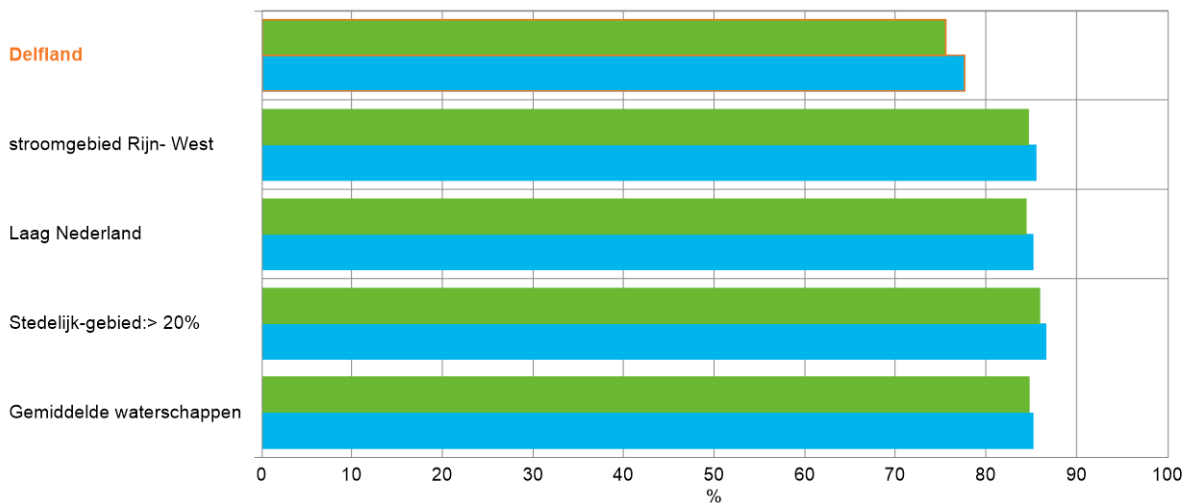
Definitie: Rendement voor fosfaatverwijdering (%).

Resultaat: In 2015 was het rendement voor fosfaatverwijdering van de RWZI's van Delfland 77,6%. Gemiddeld per waterschap is het rendement 85,1%. Ten opzichte van 2012 is het rendement voor fosfaatverwijdering in Delfland gestegen met 2,1 procentpunt.

Rendement voor fosfaatverwijdering (2015)

Tijdreeksen en vergelijking met referentiegebieden

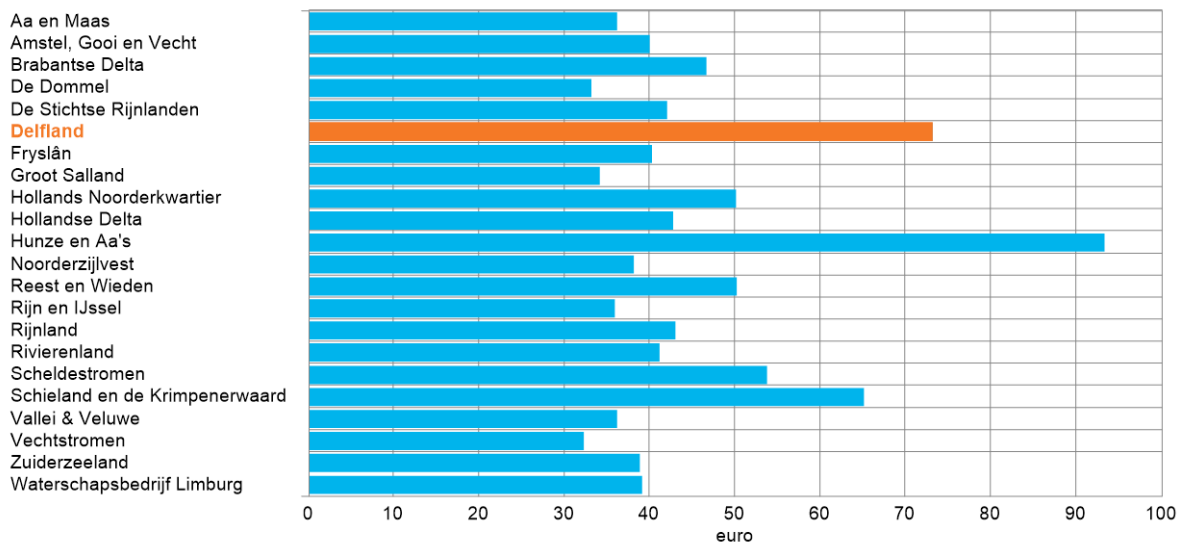
	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2012	75,5	84,6	84,3	85,8	84,7
2015	77,6	85,4	85,1	86,5	85,1

Zuiveringskosten per ve

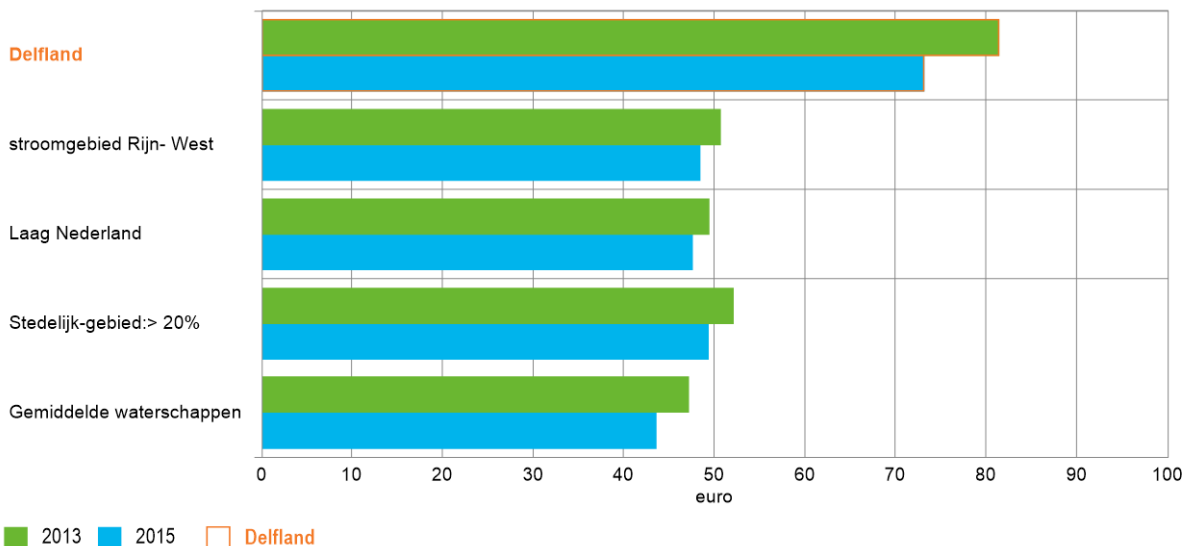
Definitie: Netto kosten voor de zuivering van het afvalwater per vervuilingseenheid. De netto kosten bestaan uit kosten voor het transporteren en zuiveren van afvalwater en het verwerken van slib. De vervuilingseenheid (ve) is de eenheid waarin de vervuiling van afvalwater wordt gemeten en waarmee de verontreinigingsheffing en zuiveringsheffing wordt vastgesteld.

Resultaat: In 2015 bedroegen de netto kosten voor de zuivering van het afvalwater voor Delfland 73,09 euro per vervuilingseenheid. Gemiddeld per waterschap is dit bedrag 43,45 euro per vervuilingseenheid. Ten opzichte van 2012 zijn de zuiveringskosten per ve voor Delfland gedaald met 8,2 euro.

Zuiveringskosten per ve (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn-West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2012	81,29	50,62	49,31	51,97	47,07
2015	73,09	48,31	47,53	49,26	43,45

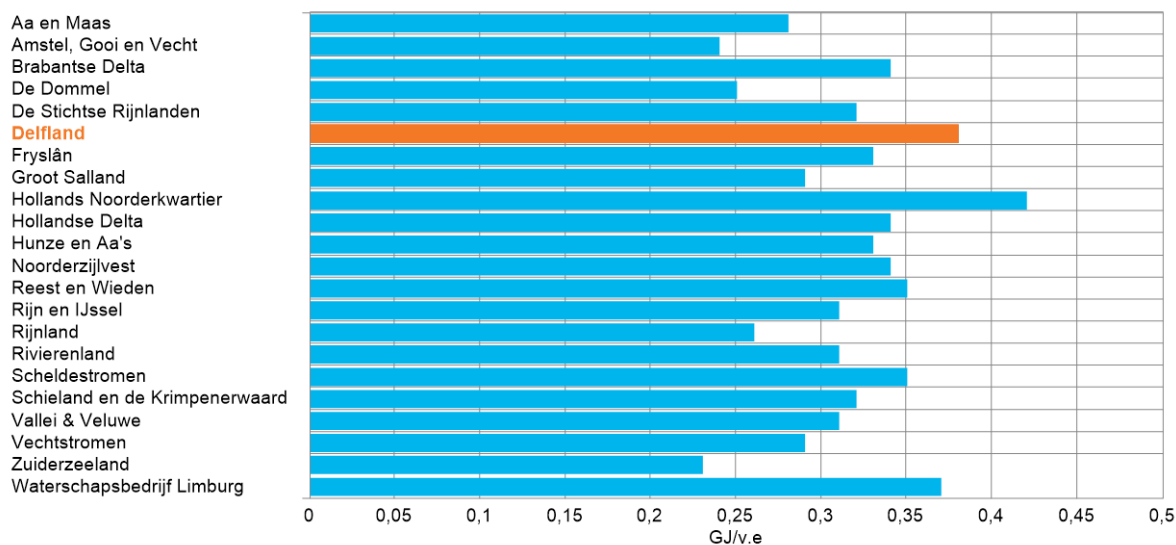
MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD

Energieverbruik zuiveringen per ve

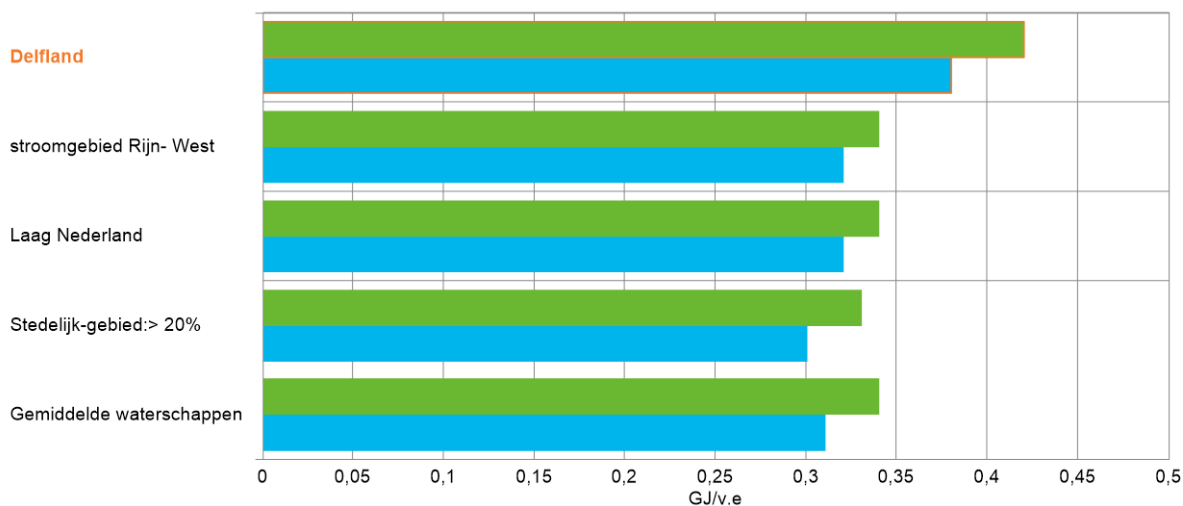
Definitie: Primair energieverbruik in GJ van de waterzuiveringen per vervuilingseenheid.

Resultaat: In 2015 bedroeg het energieverbruik van de waterzuiveringen per ve van Delfland 0,38 GJ per ve. Gemiddeld voor de waterschappen bedroeg het energieverbruik van de waterzuivering 0,31 GJ per ve. Ten opzichte van 2013 is het energieverbruik van de waterzuiveringen per ve van Delfland gedaald met 0,04 GJ.

Energieverbruik zuiveringen per ve (2015)

Vergelijking met referentiegebieden

■ 2013 ■ 2015 ■ Delfland

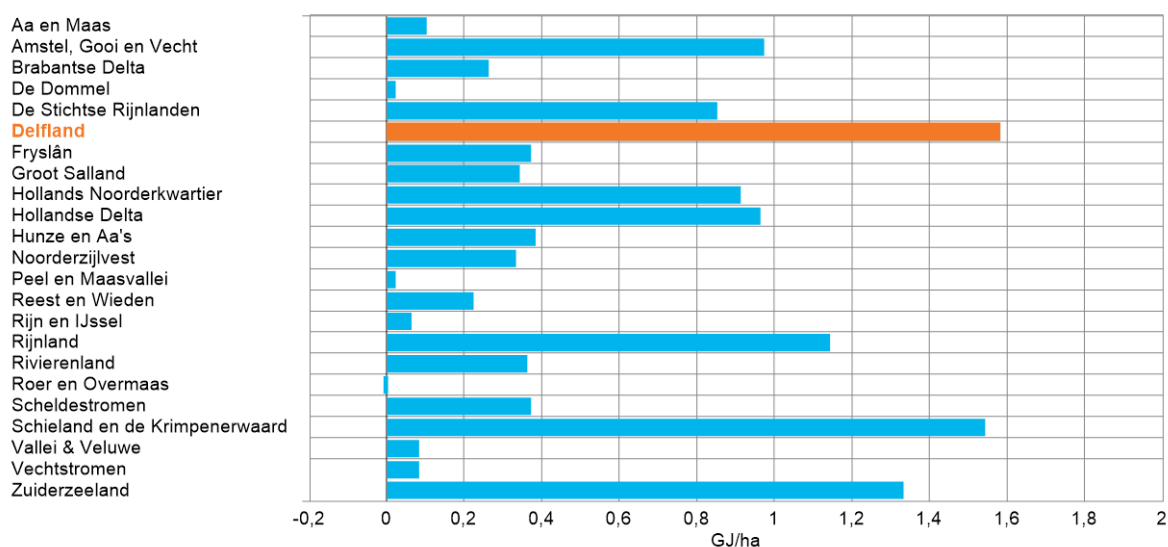
	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn-West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	0,42	0,34	0,34	0,33	0,34
2015	0,38	0,32	0,32	0,30	0,31

Energieverbruik watersystemen per ha

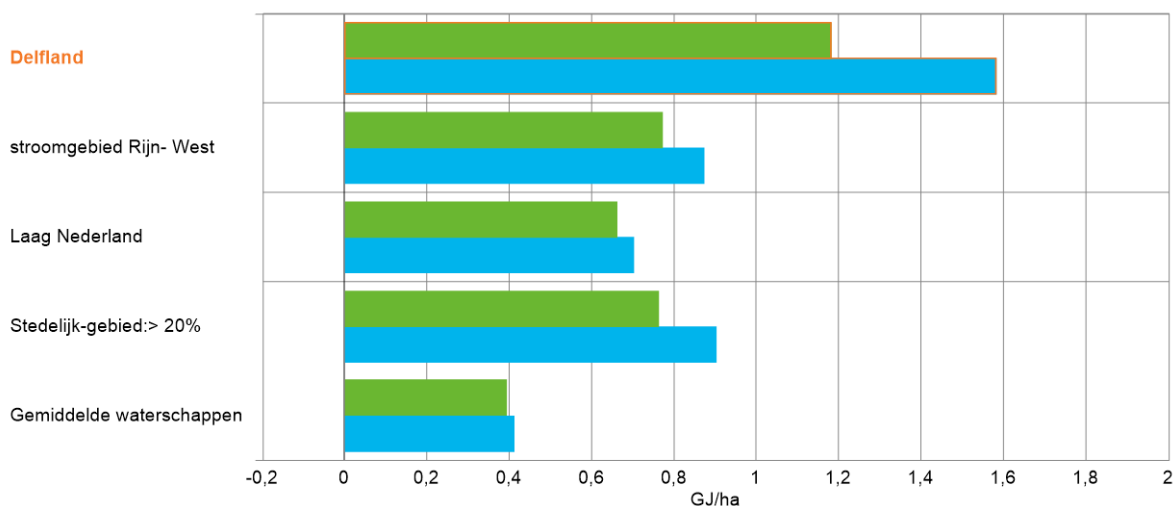
Definitie: Primair energieverbruik in GJ van de watersystemen per hectare.

Resultaat: In 2015 bedroeg het energieverbruik van het watersysteem per ha van Delfland 1,58 GJ. Gemiddeld voor de waterschappen bedroeg het energieverbruik van het watersysteem 0,41 GJ per ha. Ten opzichte van 2013 is het energieverbruik van het watersysteem per ha van Delfland gestegen met 0,4 GJ.

Energieverbruik watersysteem per ha (2015)

Vergelijking met referentiegebieden

■ 2013 ■ 2015 □ Delfland

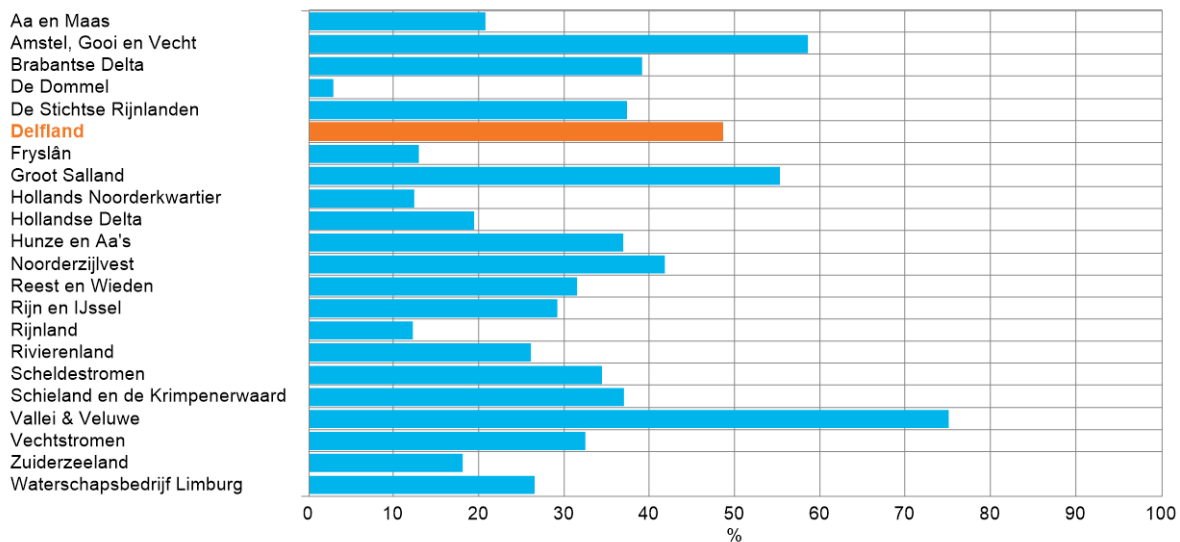
	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	1,18	0,77	0,66	0,76	0,39
2015	1,58	0,87	0,70	0,90	0,41

Energieopwekking met behulp van biogas

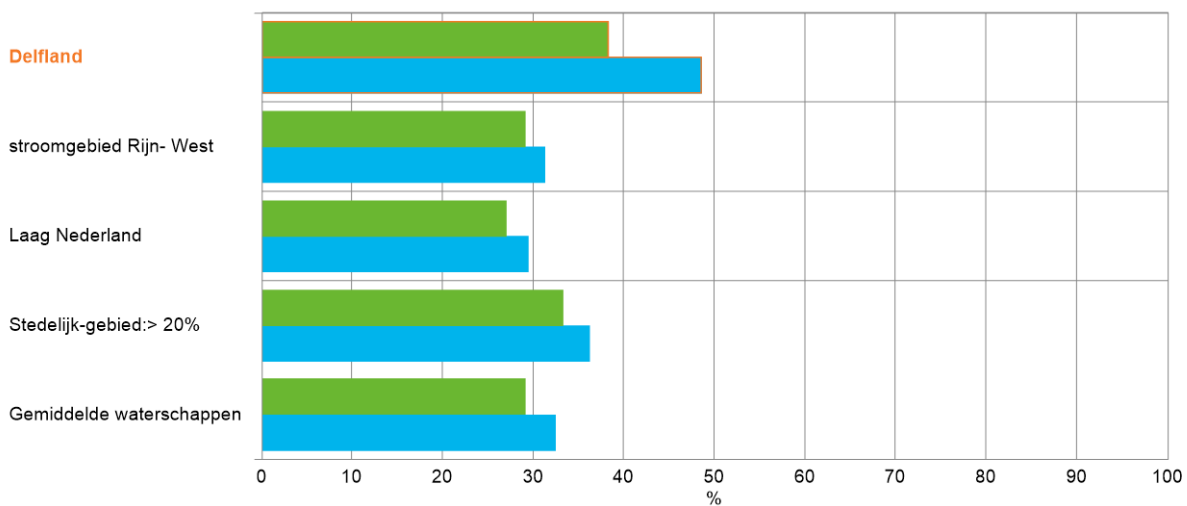
Definitie: Het aandeel van het totale energieverbruik (%) dat door het waterschap zelf wordt geproduceerd met behulp van biogas.

Resultaat: In 2015 was bij Delfland het aandeel zelf geproduceerde energie 48,49% Gemiddeld voor de waterschappen was dit 32,34%. Ten opzichte van 2013 is het aandeel zelf geproduceerde energie door Delfland gestegen met 10,3procentpunt.

Energieopwekking met behulp van biogas (2015)

Vergelijking met referentiegebieden

■ 2012 ■ 2015 □ Delfland

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	38,21	29,00	26,98	33,17	29,03
2015	48,49	31,24	29,35	36,10	32,34

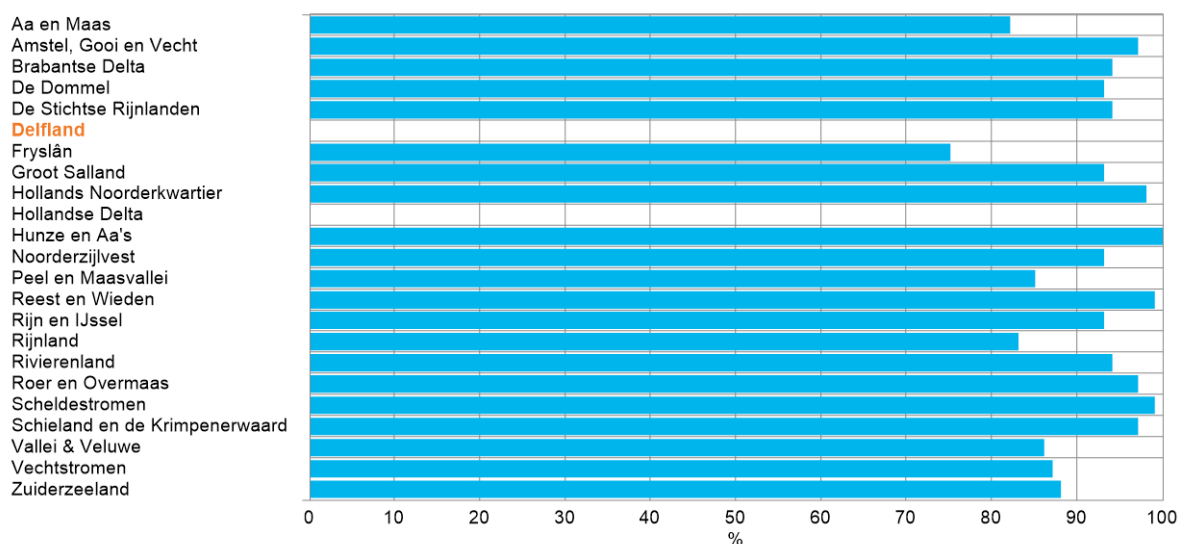
DIENTSTVERLENING

Vergunningaanvragen Waterwet en keur binnen wettelijke termijnen afgehandeld

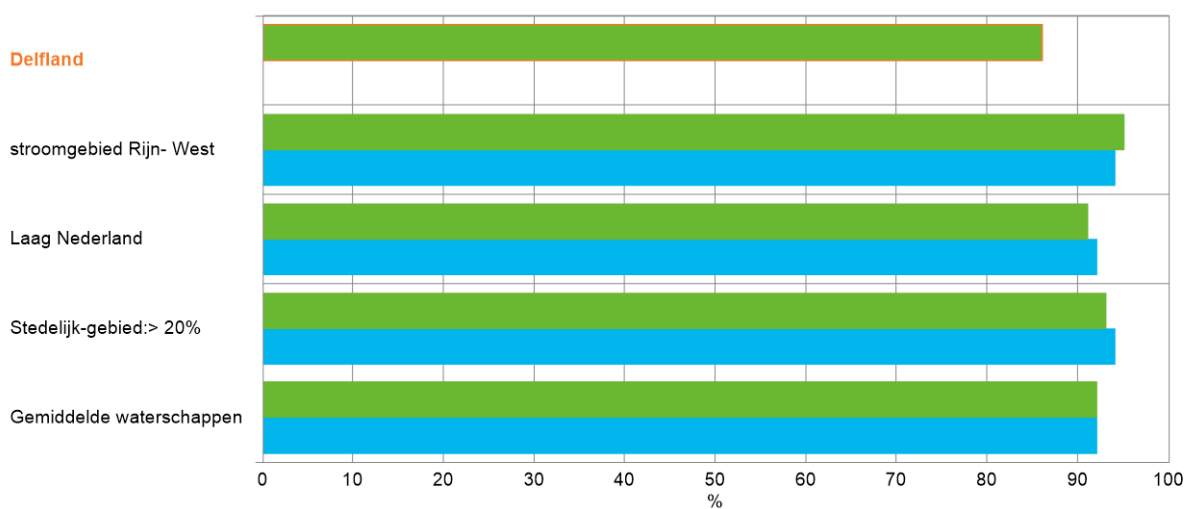
Definitie: Aandeel van de vergunningaanvragen die in het kader van de Waterwet en de keur zijn ontvangen en binnen de geldende termijn zijn afgehandeld.

Resultaat: Voor 2015 zijn geen gegevens beschikbaar.

Aandeel vergunningaanvragen binnen de geldende termijn afgehandeld (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden

■ 2013 ■ 2015 □ Delfland

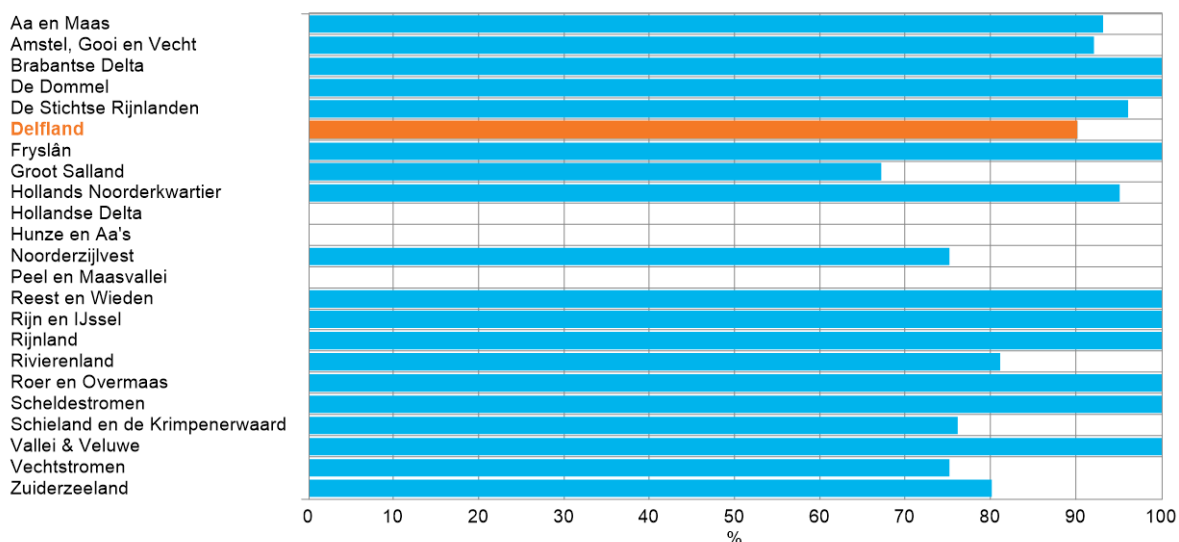
	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	86	95	91	93	92
2015	-	94	92	94	92

Aandeel tijdig afgehandelde bezwaarschriften

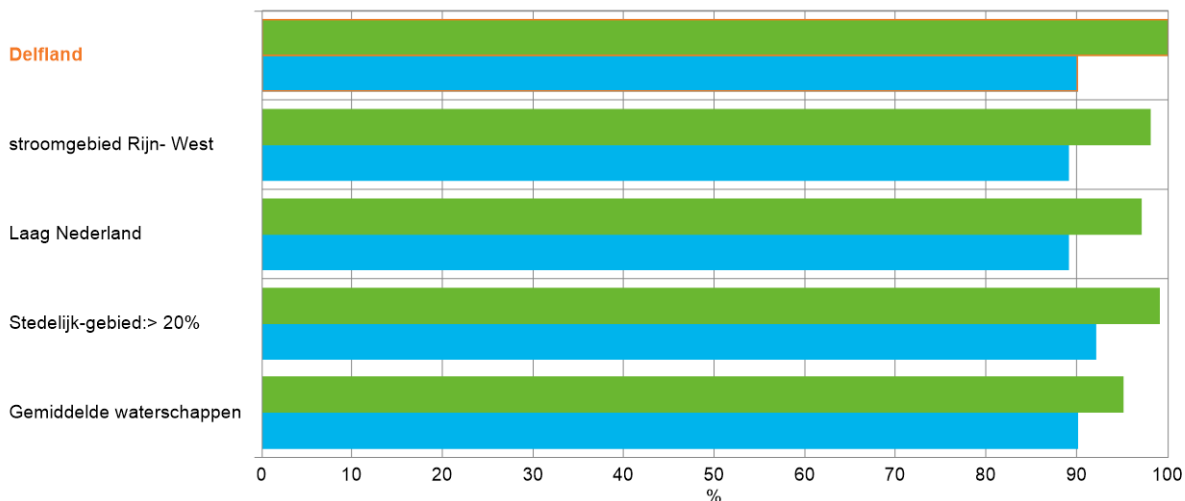
Definitie: Aandeel van de bezwaarschriften die binnen de geldende termijn zijn afgehandeld

Resultaat: In 2015 is bij Delfland 90% van de bezwaarschriften binnen de geldende termijn afgehandeld. Gemiddeld per waterschap is dit 90%. Ten opzichte van 2013 is het aandeel bezwaarschriften dat tijdig is afgehandeld in Delfland gedaald met 10 procentpunt.

Aandeel bezwaarschriften tijdig afgehandeld (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	100	98	97	99	95
2015	90	89	89	92	90

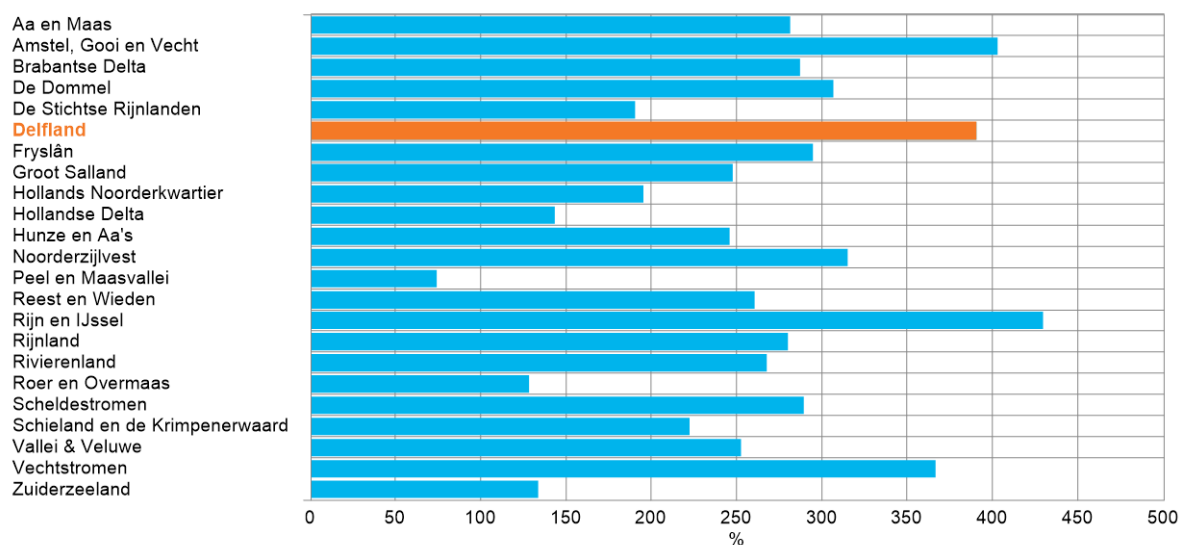
FINANCIËN

Schuldpositie

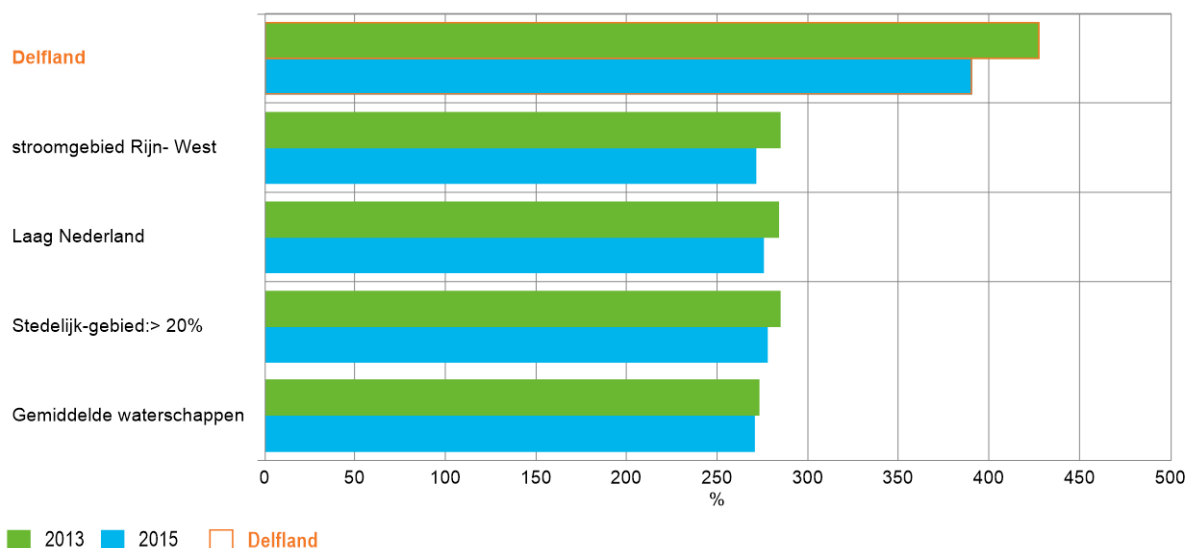
Definitie: Netto-schuld als percentage van de belastinginkomsten. Omdat met name de belastinginkomsten aangeven hoeveel schuld een waterschap kan dragen, is de verhouding tussen de netto-schuld en deze opbrengsten een goede maatstaf. Als het kengetal in de tijd daalt, is sprake van een verbetering van de schuldpositie.

Resultaat: In 2015 is de netto-schuldquote van Delfland 389,94%. Het gemiddelde van de waterschappen is 281,52%. Ten opzichte van 2013 is de netto-schuldquote van Delfland gedaald met ongeveer 37,2 procentpunt.

Netto-schuldquote % (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden (%)*

*In bovenstaande grafiek is de netto-schuld van Waterschapsbedrijf Limburg niet meegenomen in het gemiddelde. In de tekst en onderstaande tabel is deze netto-schuld wel meegenomen.

(x1.000 euro)	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	427,11	284,09	283,47	284,25	277,85
2015	389,94	270,81	274,94	277,34	281,52

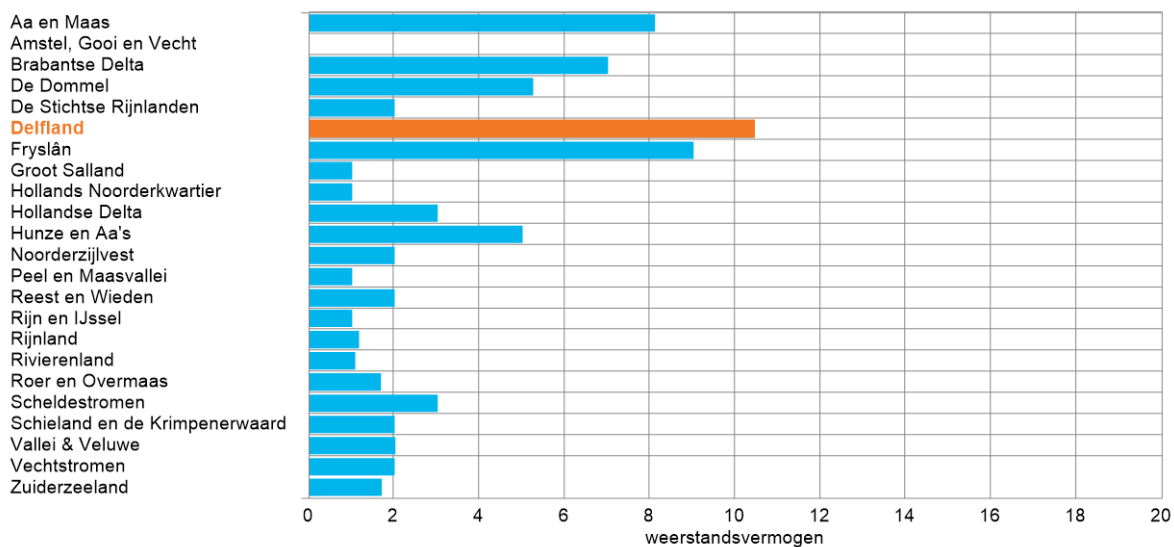
Weerstandsvermogen

Definitie: Weerstandscapaciteit / gekwantificeerde risico's die niet anderszins financieel zijn gedekt. Het kengetal geeft de mate aan waarin het waterschap in staat is tegenvallers op te vangen zonder dat dit de financiële positie ernstig aantast.

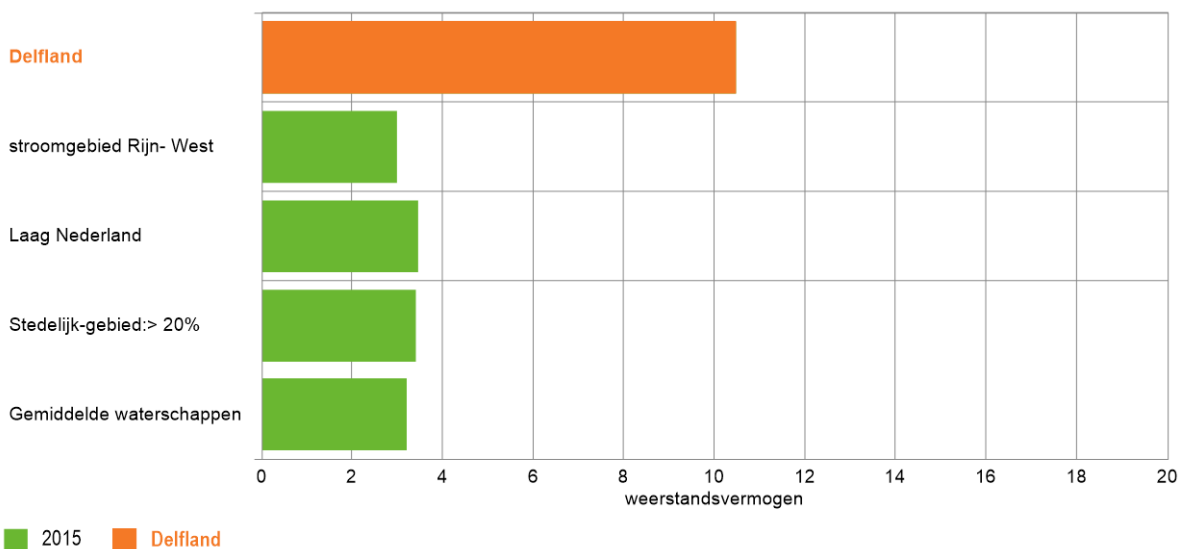
Van belang is dat er met dit kengetal geen objectieve vergelijking kan plaatsvinden, omdat ieder waterschap een eigen invulling geeft. Er zijn namelijk geen wettelijke regels die bepalen welke risico's wel en welke niet in beschouwing moeten worden genomen, hoe risico's moeten worden gekwantificeerd en ook niet welke bronnen voor de weerstandscapaciteit moeten worden gehanteerd.

Resultaat: In 2015 is het weerstandsvermogen van Delfland 10,45. Het gemiddelde van de waterschappen is 3,19.

Weerstandsvermogen (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden

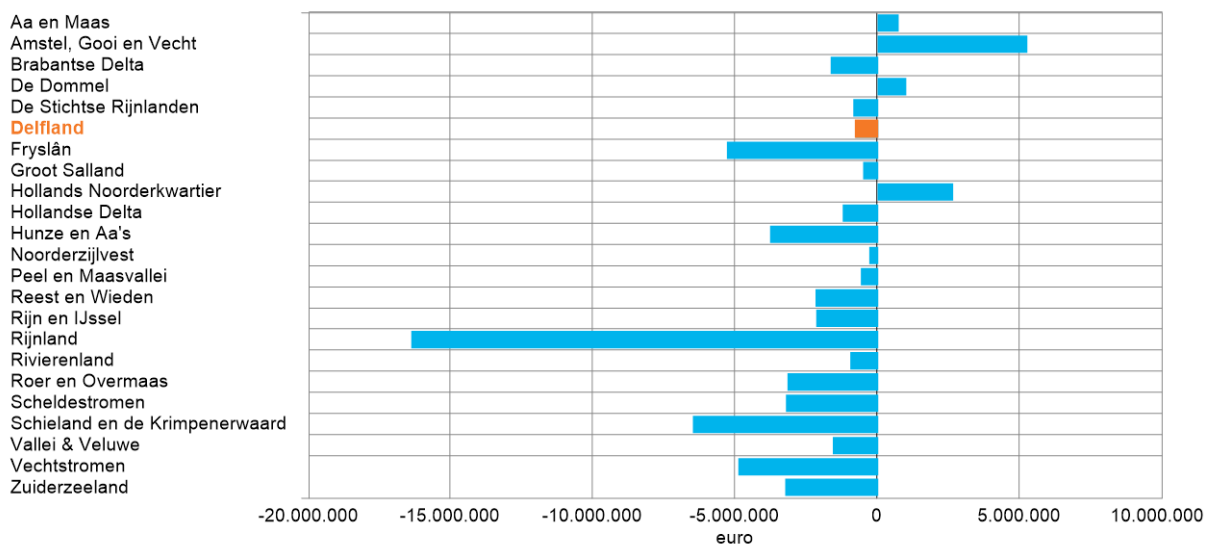
	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn-West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied: > 20%	Gemiddelde waterschappen
2015	10,45	2,96	3,44	3,38	3,19

Evenwicht in de begroting

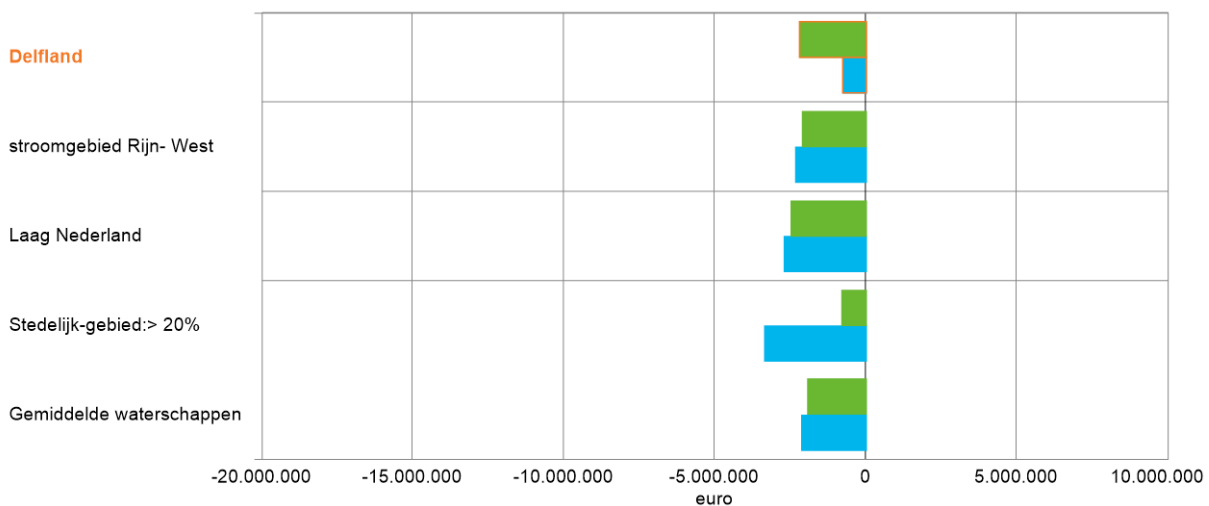
Definitie: saldo van baten en lasten in de exploitatiebegroting. Als in de begroting de exploitatiekosten hoger zijn dan de opbrengsten is er geen sprake van kostendeekkende tarieven en moet een beroep worden gedaan op reserves om de begroting sluitend te krijgen. Dan berust de financiële positie dus op toekomstige tariefsverhogingen waarvan op dit moment niet zeker is dat deze bestuurlijk aanvaard zullen worden. Als de indicator in de tijd daalt, is sprake van een beweging richting hogere kostendeekkendheid. Als de indicator in de tijd stijgt, neemt de kostendeekkendheid af.

Resultaat: In 2015 is het saldo van de baten en lasten van Delfland -754.519 euro. Het gemiddelde van de waterschappen is -2.154.926 euro. Ten opzichte van 2013 is het saldo van de baten en lasten van Delfland gestegen met ongeveer 1.449.000 euro.

Saldo baten en lasten in euro (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden (euro)

■ 2013 ■ 2015 □ Delfland

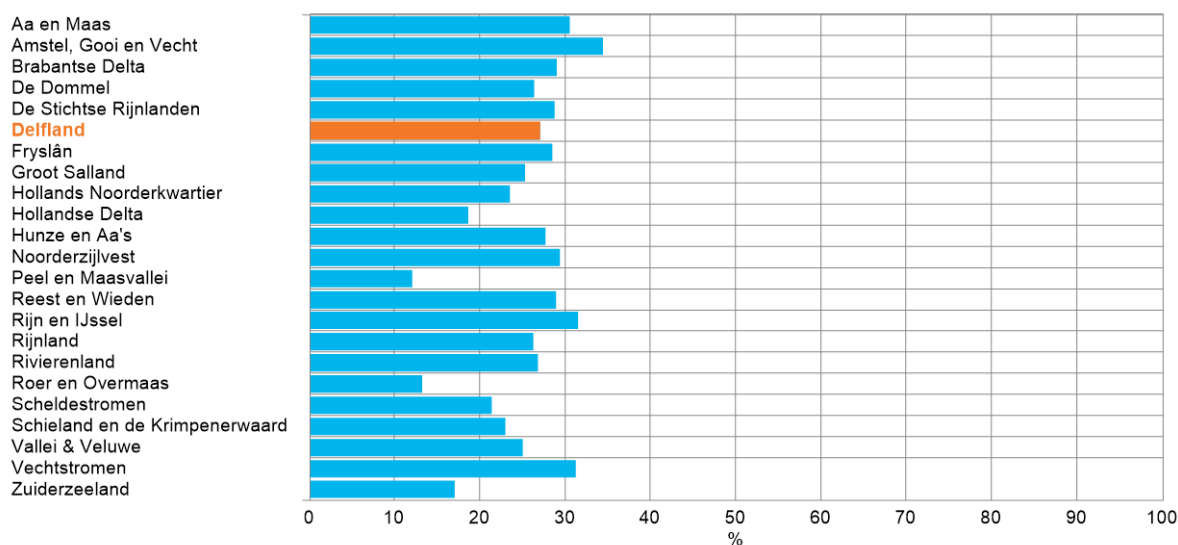
	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn-West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	-2.203.471	-2.113.546	-2.492.965	-812.260	-1.932.855
2015	-754.519	-2.346.543	-2.725.296	-3.372.606	-2.154.926

Flexibiliteit in de begroting

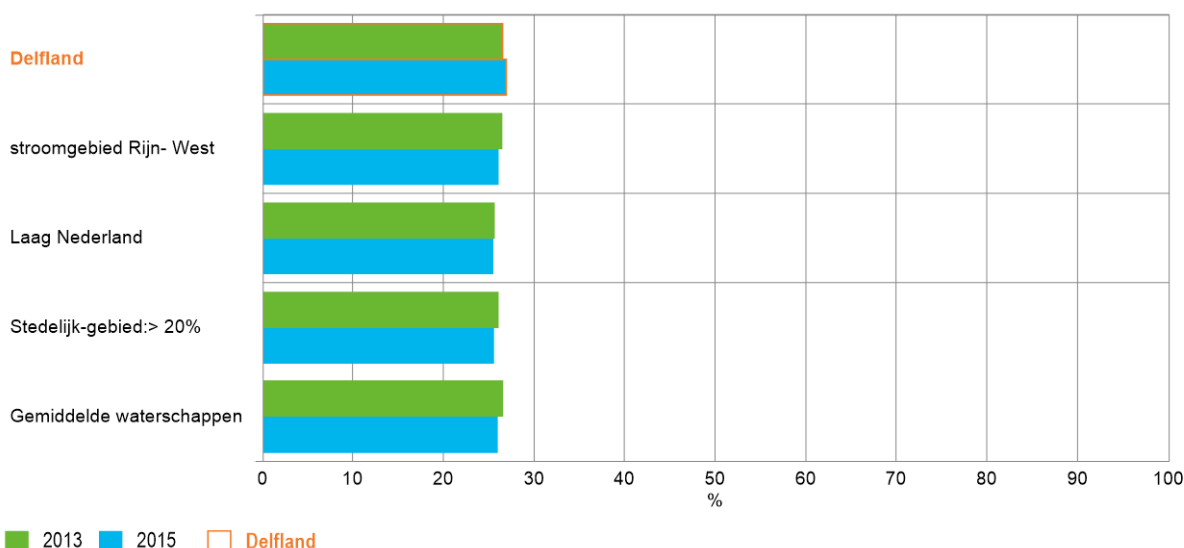
Definitie: kapitaallasten / totale bruto- exploitatiekosten. Een laag aandeel van de kapitaallasten in de begroting betekent dat het aandeel van de kosten op kortere termijn redelijk beïnvloedbaar is, relatief hoog is en dat meer mogelijkheden zijn om beleidswijzigingen door te voeren, tegenvallers op te vangen en te kunnen bezuinigen in vergelijking met een begroting met een hoog aandeel vastliggende kosten. De flexibiliteit van de begroting is relevant voor de financiële positie, omdat een flexibele begroting meer mogelijkheden biedt om de financiële positie te verbeteren.

Resultaat: In 2015 is het aandeel van de kapitaallasten van Delfland 26,89%. Het gemiddelde van de waterschappen is 25,83%. Ten opzichte van 2013 is het aandeel van de kapitaallasten van Delfland gestegen met ongeveer 0 procentpunt.

Aandeel kapitaallasten in % (2015)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden (%)

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn-West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied: > 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	26,40	26,37	25,54	25,97	26,43
2015	26,89	25,95	25,39	25,46	25,83

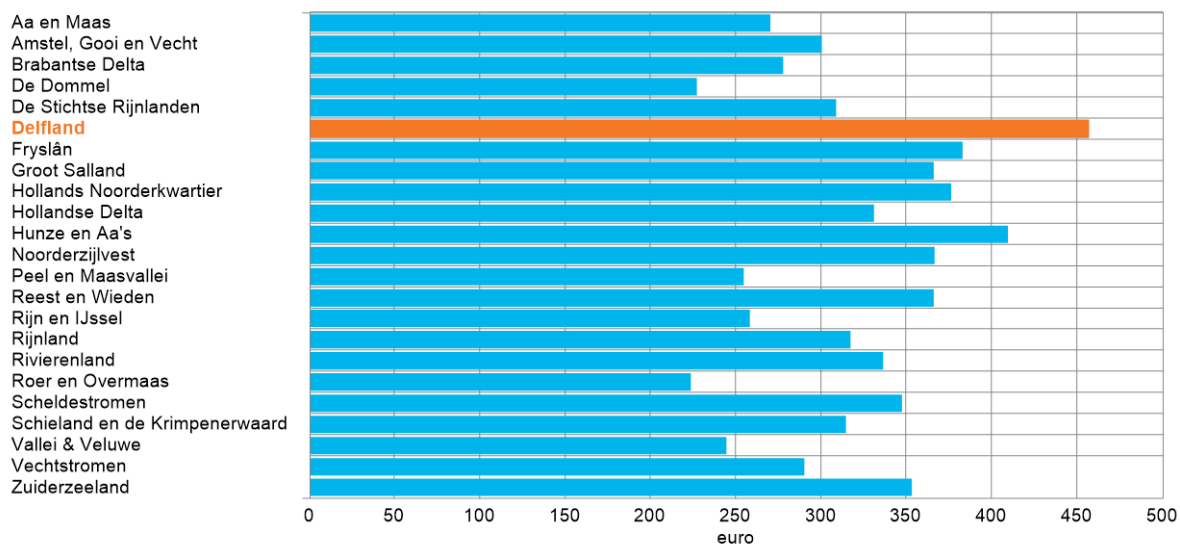
Lastendruk

Definitie: lastendruk meerpersoonshuishouden met eigen woning.

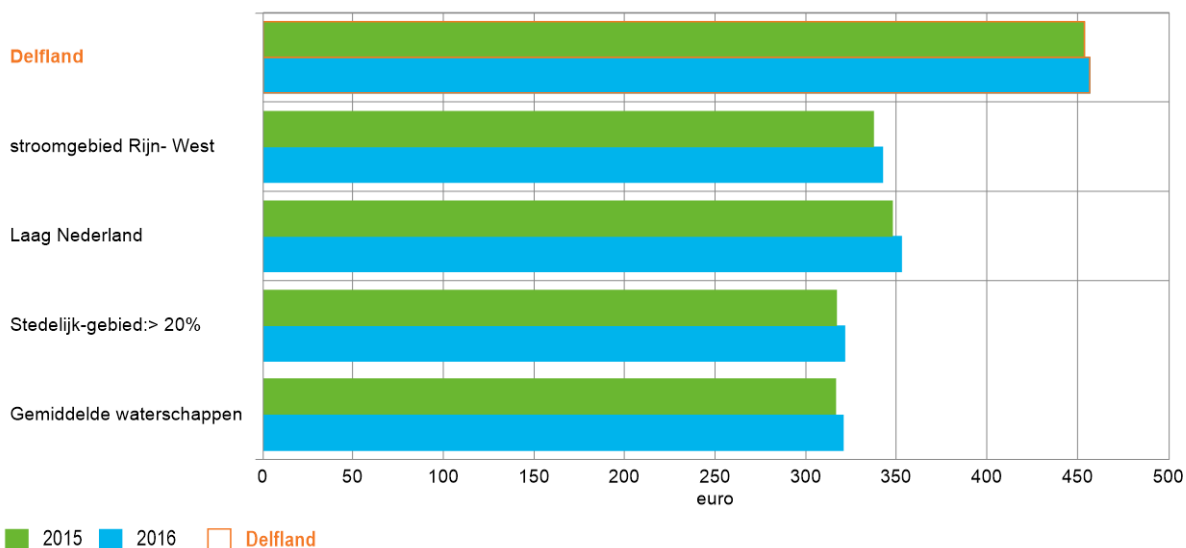
Als de hoogte van lastendruk van een waterschap ten opzichte van de andere waterschappen relatief laag is, zal het eenvoudiger zijn bestuurlijk, maatschappelijk en politiek draagvlak te vinden voor lastenverhogingen dan wanneer de lastendruk tot de hogere in het land behoort.

Resultaat: In 2016 is de lastendruk voor een gezin met een eigen woning in Delfland 456,38 euro. Het gemiddelde van de waterschappen is 320,15 euro. Ten opzichte van 2015 is de lastendruk in Delfland gestegen met 3,08 euro, dat is 0,7%.

Lastendruk in euro (2016)

Tijdreeks en vergelijking met referentiegebieden (euro)

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2015	453,30	336,78	347,19	316,35	315,79
2016	456,38	342,01	352,27	321,13	320,15

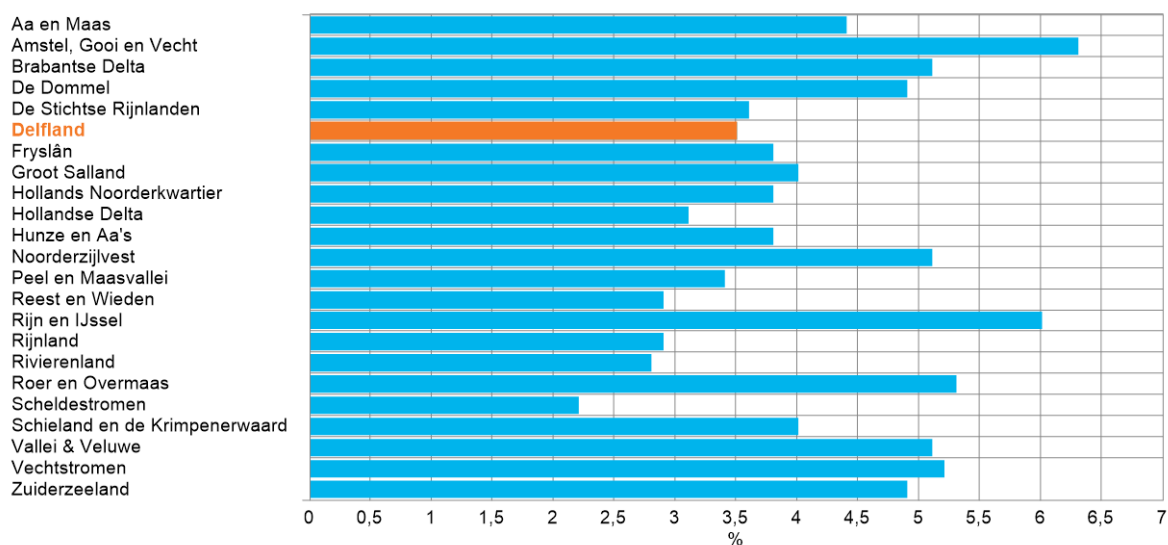
DOELMATIGHEID

Perceptiekosten

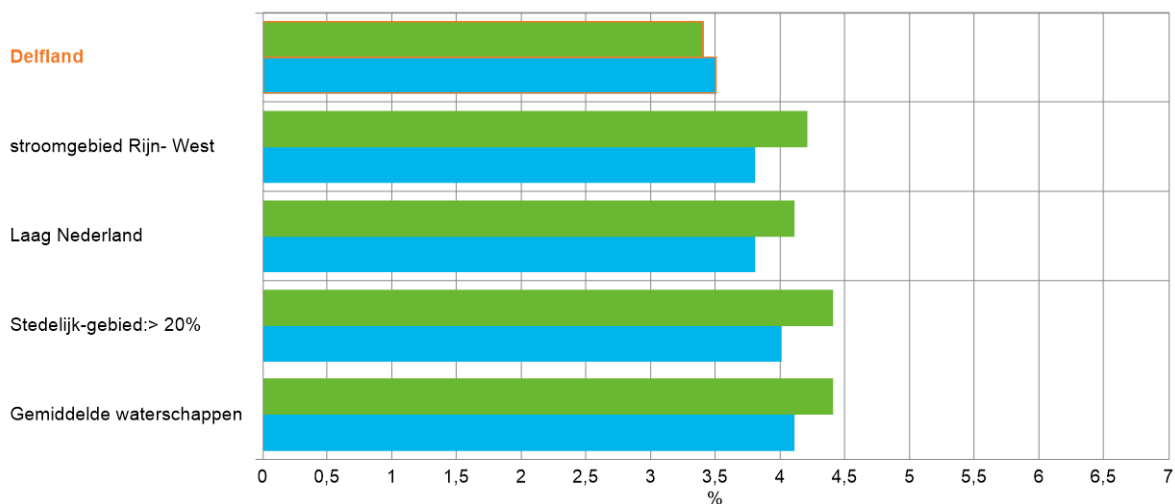
Definitie: Het opleggen en innen van de waterschapsbelastingen brengt kosten met zich mee; de zogenaamde perceptiekosten. De perceptiekosten worden uitgedrukt als een percentage van de totale *begrote* bruto-belastingopbrengst.

Resultaat: In 2015 zijn de perceptiekosten bij Delfland 3,5%. Gemiddeld is dit 4,1%. Ten opzichte van 2013 zijn de perceptiekosten van Delfland gestegen met 0,1 procentpunt.

Perceptiekosten (2015)

Tijdreeksen en vergelijking met referentiegebieden

■ 2013 ■ 2015 □ Delfland

	Delfland	Vergelijkingsgroepen			
		stroomgebied Rijn- West	Laag Nederland	Stedelijk-gebied:> 20%	Gemiddelde waterschappen
2013	3,4	4,2	4,1	4,4	4,4
2015	3,5	3,8	3,8	4,0	4,1

Informatie

Voor nadere informatie over het informatiesysteem WAVES of deze rapportage kunt u contact opnemen met mevrouw Jenny Swaager, Unie van Waterschappen, (jswaager@uvw.nl)

Alle onderliggende data uit deze rapportage zijn opengesteld via www.waterschapsspiegel.nl

Disclaimer

De basisgegevens voor deze rapportage zijn door de waterschappen, de Unie van Waterschappen en ABF Research met zorg samengebracht in het informatiesysteem WAVES. Aan deze rapportage kunnen geen rechten worden ontleend. Gebruik van de resultaten uit deze rapportage is de verantwoordelijkheid van de gebruiker.

Waar in het rapport wordt gesproken over Waterschap moet in voorkomende gevallen Hoogheemraadschap worden gelezen.